

LEGE nr. 422 din 18 iulie 2001 (**republicată**)

privind protejarea monumentelor istorice

EMITENT - PARLAMENTUL

Publicat în [MONITORUL OFICIAL nr. 938 din 20 noiembrie 2006](#)

Data intrării în vigoare 20-11-2006

Formă consolidată valabilă la data 10-08-2022

Prezenta formă consolidată este valabilă începând cu data de 10-07-2022 până la data de 10-08-2022

Atenție, se afisează forma consolidată a LEGE nr. 422 din 18 iulie 2001 (Republicata 1) din Monitorul Oficial nr.938 din 20-11-2006

Notă CTCE Forma consolidată a [LEGII nr. 422 din 18 iulie 2001](#) (Rep. 1) din Monitorul Oficial nr. 938 din 20 noiembrie 2006, la data de 10 August 2022 este realizată prin includerea tuturor modificărilor și completărilor aduse de către: [ORDONANȚA DE URGENTĂ nr. 77 din 24 iunie 2009](#); [LEGEA nr. 261 din 7 iulie 2009](#); [LEGEA nr. 329 din 5 noiembrie 2009](#); [ORDONANȚA DE URGENTĂ nr. 43 din 5 mai 2010](#); [ORDONANȚA DE URGENTĂ nr. 12 din 9 februarie 2011](#); [LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012](#); [LEGEA nr. 227 din 8 septembrie 2015](#); [ORDONANȚA nr. 10 din 27 ianuarie 2016](#); [LEGEA nr. 109 din 26 mai 2016](#); [LEGEA nr. 248 din 5 decembrie 2016](#); [LEGEA nr. 209 din 3 noiembrie 2017](#); [LEGEA nr. 105 din 17 mai 2019](#); [LEGEA nr. 198 din 6 iulie 2022](#).

Conținutul acestui act aparține exclusiv S.C. Centrul Teritorial de Calcul Electronic S.A. Piatra-Neamț și nu este un document cu caracter oficial, fiind destinat informării utilizatorilor.

***) Republicată în temeiul [art. V din Legea nr. 259/2006](#) pentru modificarea și completarea [Legii nr. 422/2001](#) privind protejarea monumentelor istorice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 573 din 3 iulie 2006, dându-se textelor o nouă numerotare. [Legea nr. 422/2001](#) privind protejarea monumentelor istorice a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 407 din 24 iulie 2001, iar ulterior a mai fost modificată și completată prin:

– [Legea nr. 401/2003](#) pentru modificarea și completarea [Legii nr. 50/1991](#) privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 749 din 27 octombrie 2003;

– [Legea nr. 468/2003](#) privind modificarea și completarea [Legii nr. 422/2001](#) privind protejarea monumentelor istorice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 820 din 19 noiembrie 2003;

– [Legea nr. 571/2003](#) privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 927 din 23 decembrie 2003.

Notă CTCE Prin [HOTĂRĂREA nr. 9 din 16 ianuarie 2009](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 38 din 21 ianuarie 2009 s-a dispus organizarea și funcționarea Ministerului Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național. [HOTĂRĂREA nr. 9 din 16 ianuarie 2009](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 38 din 21 ianuarie 2009 a fost abrogată de [HOTĂRĂREA nr. 90 din 10 februarie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 116 din 22 februarie 2010 care a dispus organizarea și funcționarea Ministerului Culturii și Patrimoniului Național.

Înlocuirea denumirii acestui minister s-a realizat direct în textul formei actualizate.

Conform literei i) a [art. 57, Cap. IX din LEGEA nr. 329 din 5 noiembrie 2009](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 761 din 9 noiembrie 2009, de la data intrării în vigoare a hotărârilor Guvernului privind înființarea, organizarea și funcționarea noilor entități rezultate din reorganizarea autorităților și instituțiilor publice prevăzute în anexele nr. 1 și 2, în cuprinsul actelor normative în vigoare, următoarele expresii și denumiri se înlocuiesc după cum urmează:

i) sintagma "Oficiul Național al Monumentelor Istorice" și sintagma "Institutul Național al Monumentelor Istorice" se înlocuiesc cu sintagma "Institutul Național al Patrimoniului";

Conform literei h) a [art. 68, Cap. IX din LEGEA nr. 329 din 5 noiembrie 2009](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 761 din 9 noiembrie 2009, la data intrării în vigoare a hotărârilor Guvernului privind înființarea, organizarea și funcționarea noilor entități rezultate din reorganizarea autorităților și instituțiilor publice prevăzute în anexele nr. 1 și 2 se abrogă [art. 27 din Legea nr. 422/2001](#) privind protejarea monumentelor istorice, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 938 din 20 noiembrie 2006, cu modificările ulterioare. Prin [HOTĂRĂREA nr. 1.410 din 18 noiembrie 2009](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 839 din 4 decembrie 2009 privind reorganizarea unor instituții aflate în subordinea Ministerului Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național, s-a modificat [HOTĂRĂREA nr. 1.258 din](#)

[13 decembrie 2001](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 823 din 20 decembrie 2001 dispunându-se organizarea și funcționarea Institutului Național al Patrimoniului. În consecință, modificările aduse de [LEGEA nr. 329 din 5 noiembrie 2009](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 761 din 9 noiembrie 2009 asupra [Legii nr. 422/2001](#) privind protejarea monumentelor istorice, republicată se aplică începând cu data publicării [HOTĂRĂRII nr. 1.410 din 18 noiembrie 2009](#), respectiv 4 decembrie 2009.

Titlul I Dispoziții generale

Articolul 1

- (1) Prezentă lege reglementează regimul juridic general al monumentelor istorice.
- (2) În sensul prezentei legi, monumentele istorice sunt bunuri imobile, construcții și terenuri situate pe teritoriul României, semnificative pentru istoria, cultura și civilizația națională și universală.
- (3) Regimul de monument istoric este conferit prin clasarea acestor bunuri imobile conform procedurii prevăzute în prezenta lege.
- (4) Pot fi clasate ca monumente istorice bunurile imobile situate în afara granițelor, proprietăți ale statului român, cu respectarea legislației statului pe teritoriul căruia se află.

Articolul 2

- (1) Monumentele istorice fac parte integrantă din patrimoniul cultural național și sunt protejate prin lege.
- (2) Activitățile și măsurile de protejare a monumentelor istorice se realizează în interes public. În condițiile prezentei legi intervențiile asupra monumentelor istorice pot constitui cauză de utilitate publică.
- (3) În sensul prezentei legi, prin protejare se înțelege ansamblul de măsuri cu caracter științific, juridic, administrativ, financiar, fiscal și tehnic menite să asigure identificarea, cercetarea, inventarierea, clasarea, evidența, conservarea, inclusiv paza și întreținerea, consolidarea, restaurarea, punerea în valoare a monumentelor istorice și integrarea lor social-economică și culturală în viața colectivităților locale.
- (4) Pentru protejarea monumentelor istorice se stabilesc prin lege măsuri stimulative cu caracter economic sau de altă natură.
- (5) Asupra monumentelor istorice se pot aplica servituți de utilitate publică instituite potrivit legii.

Articolul 3

Conform prezentei legi se stabilesc următoarele categorii de monumente istorice, bunuri imobile situate suprateran, subteran și subacvatic:

- a) monument - construcție sau parte de construcție, împreună cu instalațiile, componentele artistice, elementele de mobilare interioară sau exterioară care fac parte integrantă din acestea, precum și lucrări artistice comemorative, funerare, de for public, împreună cu terenul aferent delimitat topografic, care constituie mărturie cultural-istorice semnificative din punct de vedere arhitectural, arheologic, istoric, artistic, etnografic, religios, social, științific sau tehnic;
- b) ansamblu - grup coerent din punct de vedere cultural, istoric, arhitectural, urbanistic ori muzeistic de construcții urbane sau rurale care împreună cu terenul aferent formează o unitate delimitată topografic ce constituie o mărturie cultural-istorică semnificativă din punct de vedere arhitectural, urbanistic, arheologic, istoric, artistic, etnografic, religios, social, științific sau tehnic;
- c) sit - teren delimitat topografic cuprinzând acele creații umane în cadru natural care sunt mărturie cultural-istorice semnificative din punct de vedere arhitectural, urbanistic, arheologic, istoric, artistic, etnografic, religios, social, științific, tehnic sau al peisajului cultural.

Articolul 4

- (1) Monumentele istorice aparțin fie domeniului public sau privat al statului, al județelor, orașelor sau comunelor, fie sunt proprietate privată a persoanelor fizice sau juridice.
- (2) Monumentele istorice proprietate publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale sunt inalienabile, imprescriptibile și inesizabile; aceste monumente istorice pot fi date în administrare instituțiilor publice, pot fi concesionate, date în folosință gratuită instituțiilor de utilitate publică sau închiriate, în condițiile legii, cu avizul Ministerului Culturii și Patrimoniului Național sau, după caz, al serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Patrimoniului Național.
- (3) Monumentele istorice aparținând domeniului privat pot face obiectul circuitului civil în condițiile stabilite prin prezenta lege.

(4) Monumentele istorice aflate în proprietatea persoanelor fizice sau juridice de drept privat pot fi vândute numai în condițiile exercitării dreptului de preemțiune ale statului român, prin Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, pentru monumentele istorice clasate în grupa A, sau prin serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, pentru monumentele istorice clasate în grupa B, ori al unităților administrativ-teritoriale, după caz, potrivit prezentei legi, sub sancțiunea nulității absolute a vânzării.

(5) Proprietarii, persoane fizice sau juridice de drept privat, care intenționează să vândă monumente istorice, transmit serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Patrimoniului Național înștiințarea privind intenția de vânzare, însoțită de documentația stabilită prin ordin al ministrului culturii și patrimoniului național.

(6) Serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Patrimoniului Național transmit Ministerului Culturii și Patrimoniului Național înștiințarea, documentația și propunerea de răspuns, în termen de 5 zile lucrătoare de la primirea acestora.

(7) Termenul de exercitare a dreptului de preemțiune al statului este de maximum 25 de zile de la data înregistrării înștiințării, documentației și a propunerii de răspuns la Ministerul Culturii și Patrimoniului Național sau, după caz, la serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Patrimoniului Național; titularii dreptului de preemțiune vor prevedea în bugetul propriu sumele necesare destinate exercitării dreptului de preemțiune; valoarea de achiziționare se negociază cu vânzătorul.

(8) În cazul în care Ministerul Culturii și Patrimoniului Național sau serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Patrimoniului Național nu își exercită dreptul de preemțiune în termenul prevăzut la [alin. \(7\)](#), acest drept se transferă autorităților publice locale, care îl pot exercita în maximum 15 zile.

(9) Comunicările privind neexercitarea dreptului de preemțiune au termen de valabilitate pentru întregul an calendaristic în care au fost emise, inclusiv pentru situațiile în care monumentul istoric este vândut de mai multe ori.

(10) În condițiile legii, în vederea protejării monumentelor istorice se poate proceda, în cazuri extreme, la strămutarea acestora.

(11) Monumentele istorice care se află pe teritoriul României și care sunt proprietatea altor state sunt protejate în condițiile prezentei legi.

Articolul 5

În actele de înstrăinare, concesiune, închiriere, dare în administrare sau dare în folosință gratuită a monumentelor istorice se va menționa regimul de monument istoric al imobilelor și obligația protejării acestora potrivit prezentei legi.

Articolul 6

(1) Paza, întreținerea, conservarea, consolidarea, restaurarea și punerea în valoare prin mijloace adecvate a monumentelor istorice revin, după caz, proprietarilor sau titularilor altor drepturi reale asupra acestora, în conformitate cu prevederile prezentei legi.

(2) În cazul în care un monument istoric nu are proprietar cunoscut, obligațiile decurgând din prezenta lege revin autorității administrației publice locale din unitatea administrativă pe al cărei teritoriu este situat monumentul istoric sau autorităților administrației publice centrale.

Articolul 7

(1) Statul garantează și asigură protejarea monumentelor istorice în condițiile stabilite prin prezenta lege.

(2) Ministerul Culturii și Patrimoniului Național este autoritatea administrației publice centrale de specialitate care elaborează strategiile și normele specifice de protejare a monumentelor istorice, urmărește și asigură aplicarea lor.

(3) Autoritățile administrației publice centrale de specialitate, instituțiile de specialitate subordonate acestora și autoritățile administrației publice locale colaborează și răspund, după caz, de activitatea de protejare a monumentelor istorice.

(4) Autoritățile administrației publice centrale de specialitate și instituțiile din subordinea acestora, precum și autoritățile administrației publice locale cooperează cu proprietarii monumentelor istorice, persoane fizice sau juridice, cu deținătorii și administratorii acestora, precum și cu instituțiile publice și organizațiile neguvernamentale din domeniul protejării monumentelor istorice și îi sprijină în condițiile legii.

Titlul II

Protejarea monumentelor istorice

Capitolul I

Monumentele istorice

Articolul 8

(1) Monumentele istorice se clasează astfel:

- a) în grupa A - monumentele istorice de valoare națională și universală;
- b) în grupa B - monumentele istorice reprezentative pentru patrimoniul cultural local.

(2) Clasarea monumentelor istorice în grupe se face prin ordin al ministrului culturii și patrimoniului național, la propunerea Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, conform procedurii de clasare prevăzute de prezenta lege.

(3) Monumentele istorice clasate în grupele prevăzute la [alin. \(1\)](#) și zonele de protecție a acestora, aflate în proprietate publică, pot fi declarate, potrivit legii, de interes public național sau local, după caz, prin hotărâre a Guvernului inițiată de Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, respectiv prin hotărâre a consiliilor locale, județene sau a Consiliului General al Municipiului București, cu avizul Ministerului Culturii și Patrimoniului Național.

Articolul 9

(1) Pentru fiecare monument istoric se instituie zona sa de protecție, delimitată pe baza reperelor topografice, geografice sau urbanistice, în funcție de trama stradală, relief și caracteristicile monumentului istoric, după caz, prin care se asigură conservarea integrată și punerea în valoare a monumentului istoric și a cadrului său construit sau natural.

(2) Delimitarea și instituirea zonei de protecție se realizează, simultan cu clasarea bunului imobil ca monument istoric, în condițiile legii.

(3) Autoritățile publice locale competente vor include în planurile urbanistice și în regulamentele aferente zonele de protecție delimitate conform [alin. \(2\)](#).

(4) În zona de protecție pot fi instituite servituți de utilitate publică și reglementări speciale de construire prin planurile și regulamentele de urbanism aprobate și avizate conform legii.

(5) În zonele de protecție a monumentelor istorice care sunt lăcașuri de cult este interzisă desfășurarea în aer liber, în perioada în care în cadrul acestora se desfășoară serviciu religios, a unor manifestări care, prin poluarea sonoră sau vizuală pe care o produc, pot impieta asupra desfășurării serviciului religios.

(6) Prin excepție, se pot organiza manifestări de genul celor prevăzute la [alin. \(5\)](#), cu acordul autorității religioase care administrează lăcașul, în condiții care să nu impieteze asupra desfășurării serviciului religios.

Articolul 10

(1) Monumentele istorice sunt protejate indiferent de regimul lor de proprietate sau de starea lor de conservare.

(2) Protejarea monumentelor istorice este parte componentă a strategiilor de dezvoltare durabilă economico-socială, turistică, urbanistică și de amenajare a teritoriului, la nivel național și local.

(3) Exproprierea pentru cauză de utilitate publică a monumentelor istorice și a zonelor de protecție a acestora sau instituirea unor servituți poate fi inițiată și aplicată numai cu avizul Ministerului Culturii și Patrimoniului Național.

(4) Aplicarea de servituți care au drept consecință desființarea, distrugerea parțială sau degradarea monumentelor istorice și a zonelor lor de protecție este interzisă.

Articolul 11

(1) Orice intervenție asupra monumentelor istorice și asupra imobilelor din zona lor de protecție, precum și orice modificare a situației juridice a monumentelor istorice se fac numai în condițiile stabilite prin prezenta lege.

(2) Desființarea, distrugerea parțială sau totală, profanarea, precum și degradarea monumentelor istorice sunt interzise și se sancționează conform legii.

Capitolul II

Inventarierea și clasarea monumentelor istorice

Articolul 12

(1) Inventarierea monumentelor istorice reprezintă acțiunea de strângere a totalității informațiilor, documentelor, studiilor, cercetărilor și a documentațiilor cu privire la identificarea imobilelor susceptibile de a dobândi calitatea de monument istoric, a imobilelor clasate ca monumente istorice, a monumentelor istorice declasate, precum și a celor distruse sau dispărute.

(2) Inventarul monumentelor istorice reprezintă o bază de date, actualizată permanent prin operațiunile necesare de corelare, în vederea asigurării unei informări permanente și exacte în legătură cu situația imobilelor monumente istorice.

(3) Clasarea este procedura prin care se conferă regim de monument istoric unui bun imobil conform [art. 8](#).

(4) Inventarierea și clasarea se realizează potrivit dispozițiilor prevăzute de prezenta lege și în conformitate cu normele metodologice de inventariere și clasare a monumentelor istorice, aprobate prin ordin al ministrului culturii și patrimoniului național.

(5) Pentru realizarea inventarierii monumentelor istorice, autoritățile și instituțiile publice competente comunică serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, la solicitarea acestora, date privind situația juridică a imobilelor.

Articolul 13

(1) Procedura de clasare se declanșează de către direcțiile pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județene, respectiv a municipiului București, astfel:

1. din oficiu, în următoarele situații:

a) pentru bunurile imobile aflate în proprietatea statului sau a unităților administrativ-teritoriale;

b) pentru bunurile imobile aflate în proprietatea cultelor religioase;

c) pentru bunurile imobile descoperite întâmplător sau în cadrul unor cercetări arheologice sistematice;

2. la cererea sau, după caz, la propunerea:

a) proprietarului bunului imobil;

b) primarului localității, a consiliului local sau județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București, pe al cărui teritoriu administrativ se află bunul imobil în cauză;

c) Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, a Comisiei Naționale de Arheologie sau a Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor;

d) asociațiilor și fundațiilor legal constituite, cu activitate în domeniul protejării monumentelor istorice;

e) instituțiilor publice cu atribuții în domeniu.

(2) Dosarul de clasare sau de declasare este întocmit de serviciile deconcentrate ale Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, de regulă, prin experți autorizați sau specialiști atestați înscrși în registrele Ministerului Culturii și Patrimoniului Național și se înaintează compartimentului de specialitate din Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, care îl analizează și îl prezintă, după caz, Comisiei Naționale de Arheologie și/sau Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice spre analiză și propuneri. Secretarul Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice elaborează proiectul de ordin de clasare sau de declasare, pe care îl înaintează ministrului culturii și patrimoniului național spre aprobare.

(3) Bunul imobil se clasează prin ordin al ministrului culturii și patrimoniului național, care va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(4) Comunicarea de clasare sau de declasare, respectiv, după caz, răspunsul motivat privind neclasarea sau nedeclasarea, se comunică proprietarului și titularilor altor drepturi reale, precum și autorității administrației publice locale de către serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, în termen de cel mult 30 de zile de la data primirii lor de la Ministerul Culturii și Patrimoniului Național sau de la publicarea lor în Monitorul Oficial al României, Partea I, după caz.

Articolul 14

(1) Serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Patrimoniului Național au obligația de a comunica de îndată proprietarului, titularului dreptului de administrare sau, respectiv, titularului altui drept real asupra bunului imobil declanșarea procedurii de clasare sau de declasare.

(2) De la data comunicării către proprietar sau către titularul altor drepturi reale a declanșării procedurii de clasare și până la publicarea ordinului de clasare sau până la comunicarea neclasării,

după caz, dar nu mai mult de 12 luni, bunului imobil în cauză i se aplică regimul juridic al monumentelor istorice.

Articolul 15

(1) Comunicarea de clasare, de declasare sau răspunsul privind neclasarea sau nedeclasarea pot fi contestate de proprietarul bunului imobil în cauză la Ministerul Culturii și Patrimoniului Național în termen de 30 de zile de la data comunicării; contestația se soluționează în termen de 30 de zile de la înregistrare.

(2) În cazul în care prin votul a două treimi din numărul membrilor Comisia Națională a Monumentelor Istorice susține hotărârea inițială de clasare sau de neclasare, ministrul culturii și patrimoniului național este îndreptățit să respingă contestația.

(3) În cazul în care contestatarul nu este mulțumit de răspunsul primit, acesta se poate adresa instanței de contencios administrativ, în condițiile legii.

(4) În cazul în care ordinul de clasare a fost contestat în condițiile legii, acesta rămâne definitiv după epuizarea căilor de atac.

(5) În cazul în care ordinul de clasare nu este contestat în condițiile legii, acesta rămâne definitiv după 30 de zile de la comunicarea lui în scris proprietarului și autorităților administrației publice locale.

(6) La data rămânerii definitive a comunicării de declasare sau de la data comunicării răspunsului privind neclasarea, regimul de monument istoric al bunului încetează, iar reluarea procedurii de clasare sau de declasare nu poate interveni înainte de 3 ani, în absența descoperirii unor elemente noi care să o justifice.

(7) În situația introducerii unei acțiuni în contencios administrativ împotriva ordinului de clasare sau a comunicării declanșării procedurii de clasare, până la pronunțarea unei hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile, asupra bunului imobil în cauză se aplică regimul juridic al monumentelor istorice.

Articolul 16

(1) Ordinul de clasare sau de declasare se publică, prin grija Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, în Monitorul Oficial al României, Partea I, în termen de 15 zile de la rămânerea definitivă.

(2) Abrogat.

La data de 23-05-2019 Alineatul (2) din Articolul 16 , Capitolul II , Titlul II a fost abrogat de [Articolul VIII din LEGEA nr. 105 din 17 mai 2019, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 392 din 20 mai 2019](#)

Articolul 17

(1) În termen de 90 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a ordinului de clasare, direcțiile pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județene, respectiv a municipiului București, întocmesc și comunică proprietarului actul prin care sunt precizate condițiile și regulile de utilizare sau de exploatare și de întreținere a bunului imobil în cauză, denumit Obligația privind folosința monumentului istoric, care însoțește actele de proprietate, de concesiune sau de închiriere pe tot parcursul existenței imobilului în cauză.

(2) Metodologia de întocmire și conținutul Obligației privind folosința monumentului istoric se aprobă în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, prin ordin al ministrului culturii și patrimoniului național, care va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(3) Obligația privind folosința monumentului istoric este servitute constituită în folosul imobilului și se înscrie în Cartea funciară de către proprietar în termen de 30 de zile de la data comunicării ei.

Articolul 18

(1) Monumentele istorice, zonele de protecție și zonele construite protejate, definite potrivit legii, se evidențiază în planurile de amenajare a teritoriului și în planurile urbanistice ale unităților administrativ-teritoriale.

(2) În condițiile legii și în baza avizului Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, în scopul protejării valorilor de patrimoniu cultural ce au determinat instituirea zonei construite protejate, autoritățile publice locale pot institui servituți, pot interzice desființarea sau modificarea construcțiilor.

(3) Calitatea de monument istoric, precum și cea de zonă construită protejată, de oraș istoric sau de sat istoric se marchează printr-un însemn distinctiv amplasat de reprezentanții primăriilor pe monumentul istoric, la intrarea în zona construită protejată sau în orașul istoric ori satul istoric, după caz, în conformitate cu normele metodologice aprobate prin ordin al ministrului culturii și patrimoniului național. Costul însemnelor distinctive se suportă de către autoritățile publice locale.

Articolul 19

(1) În sensul prezentei legi, prin declasare se înțelege radierea din Lista monumentelor istorice a unui bun imobil sau a unei părți din acesta, prin menționarea în listă a ordinului de declasare.

(2) Serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Patrimoniului Național comunică proprietarului, titularului dreptului de administrare sau titularului altui drept real asupra monumentului istoric declasat, după caz, în maximum 5 zile de la publicarea ordinului de declasare, efectuarea radierii.

(3) Declasarea monumentelor istorice urmează aceeași procedură ca cea prevăzută pentru clasare. Ea este declanșată din oficiu în oricare dintre situațiile următoare:

- a) descărcarea de sarcină arheologică, în cazul siturilor arheologice, conform avizului Comisiei Naționale de Arheologie;
- b) dispariția monumentului istoric;
- c) constatarea pierderii calității de monument istoric a imobilului.

(4) Erorile materiale din Lista monumentelor istorice pot fi îndreptate din oficiu sau în urma solicitării oricărei persoane interesate.

Articolul 20

Schimbarea grupei de clasare a monumentelor istorice se face potrivit procedurii prevăzute pentru clasare.

Articolul 21

(1) Clasarea de urgență este procedura excepțională prin care un bun imobil aflat în pericol iminent de distrugere sau de alterare fizică este clasat în grupa A sau B, după caz, în vederea luării măsurilor urgente necesare pentru salvarea sa.

(2) Serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Patrimoniului Național pot declanșa procedura de clasare de urgență, din oficiu sau la solicitarea oricărei persoane interesate.

(3) Declanșarea procedurii de clasare de urgență se efectuează în maximum 3 zile de la identificarea situației imobilului sau înregistrarea solicitării privind situația imobilului, pe baza notei de constatare elaborate de delegatul serviciului public deconcentrat al Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, al muzeului județean, respectiv al muzeului municipiului București, sau al autorităților administrației publice locale, după caz.

(4) Serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Patrimoniului Național comunică imediat în scris proprietarului bunului imobil declanșarea procedurii de clasare de urgență a imobilului în Lista monumentelor istorice. De la data comunicării declanșării procedurii de clasare de urgență până la finalizarea procedurii, imobilului i se aplică regimul juridic al monumentelor istorice.

(5) Împotriva declanșării procedurii de clasare de urgență sau a ordinului de clasare de urgență, proprietarul se poate adresa instanței de contencios administrativ.

(6) Până la soluționarea litigiului, bunului imobil în cauză i se aplică regimul juridic al monumentelor istorice.

(7) La solicitarea serviciilor deconcentrate ale Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, proprietarii imobilelor propuse pentru clasare din oficiu sau de urgență vor transmite acestora documentele necesare completării dosarului de clasare.

Articolul 22

(1) Lista monumentelor istorice cuprinde monumentele istorice clasate în grupa A sau B și se întocmește de Institutul Național al Patrimoniului.

La data de 12-11-2009 Alin. (1) al art. 22 a fost modificat de [litera i\) a art. 57, Cap. IX din LEGEA nr. 329 din 5 noiembrie 2009, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 761 din 9 noiembrie 2009 prin înlocuirea sintagmei "Institutul Național al Monumentelor Istorice" cu sintagma "Institutul Național al Patrimoniului".](#)

(2) Lista monumentelor istorice se aprobă prin ordin al ministrului culturii și patrimoniului național, se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și se actualizează la fiecare 5 ani.

(3) Lista monumentelor istorice stă la baza întocmirii cadastrului de specialitate al monumentelor istorice, a planurilor de amenajare a teritoriului și a planurilor urbanistice.

Capitolul III Intervenții asupra monumentelor istorice

Articolul 23

(1) Intervențiile asupra monumentelor istorice se fac numai pe baza și cu respectarea avizului emis de către Ministerul Culturii și Patrimoniului Național sau, după caz, de către serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Patrimoniului Național.

(2) În sensul prezentei legi, intervențiile ce se efectuează asupra monumentelor istorice sunt:

a) toate lucrările de cercetare, conservare, construire, extindere, consolidare, restructurare, amenajări peisagistice și de punere în valoare, care modifică substanța sau aspectul monumentelor istorice;

b) executarea de mulate de pe componente ale monumentelor istorice;

c) amplasarea definitivă sau temporară de împrejurimi, construcții de protecție, piese de mobilier fix, de panouri publicitare, firme, sigle sau orice fel de însemne pe și în monumente istorice;

d) schimbări ale funcțiunii sau destinației monumentelor istorice, inclusiv schimbările temporare;

e) strămutarea monumentelor istorice;

f) amenajări de căi de acces, pietonale și carosabile, utilități anexe, indicatoare, inclusiv în zonele de protecție a monumentelor istorice.

(3) Autorizația de construire, autorizația de desființare, precum și autorizațiile referitoare la intervențiile prevăzute la [alin. \(2\)](#) se eliberează numai pe baza și în conformitate cu avizul Ministerului Culturii și Patrimoniului Național sau, după caz, al serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Patrimoniului Național și cu celelalte avize, potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

(4) Autorizațiile prevăzute la [alin. \(3\)](#), emise fără avizul instituțiilor abilitate prin lege și fără respectarea condițiilor acestora, sunt nule de drept.

(5) Obligația privind folosința monumentului istoric face parte integrantă din Cartea tehnică a construcției. În situația în care aceasta nu există, Obligația privind folosința monumentului istoric ține locul documentației tehnice de utilizare a bunului imobil, în condițiile legii.

Articolul 24

(1) Intervențiile care se efectuează asupra imobilelor care nu sunt monumente istorice, dar care se află în zone de protecție a monumentelor istorice sau în zone construite protejate se autorizează pe baza avizului Ministerului Culturii și Patrimoniului Național sau, după caz, al serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Patrimoniului Național și a celorlalte avize, potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

(2) Toate intervențiile care se efectuează asupra monumentelor istorice, altele decât cele de schimbare a funcțiunii sau a destinației, de întreținere sau de reparații curente, ori de amplasare a echipamentelor, sau a infrastructurii fizice destinate susținerii rețelelor de comunicații electronice, care se încadrează ca microlucrări, lucrări standard sau lucrări de mică amploare, așa cum sunt acestea prevăzute în legislația privind facilitarea dezvoltării rețelelor de comunicații electronice, indiferent de sursa lor de finanțare și de regimul de proprietate a imobilului, se fac cu specialiști și experți atestați și sub inspecția și controlul propriu ale Ministerului Culturii, respectiv ale serviciilor publice deconcentrate ale acestuia, în condițiile legii.

La data de 10-07-2022 Alineatul (2) din Articolul 24 , Capitolul III , Titlul II a fost modificat de [Punctul 1, Articolul 47, Secțiunea a 3-a, Capitolul III din LEGEA nr. 198 din 6 iulie 2022, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 681 din 07 iulie 2022](#)

(3) În condițiile legii, în cazul realizării de lucrări neautorizate, fără avize sau care încalcă avizele de specialitate, personalul de inspecție abilitat are dreptul să întrerupă lucrările până la intrarea în legalitate, să aplice sancțiuni și, după caz, să dispună revenirea la situația inițială și să sesizeze organele de cercetare penală.

(4)Elaborarea expertizelor tehnice, a proiectelor de consolidare, restaurare, verificarea tehnică a proiectelor și dirigențarea lucrărilor se efectuează numai de experți și/sau specialiști atestați de către Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, cu respectarea exigențelor specifice domeniului monumentelor istorice și a cerințelor privind calitatea lucrărilor în construcții.

(5)Protejarea și conservarea monumentelor istorice reprezentând descoperiri arheologice rămase decopertate se fac, în condițiile legii, de către investitori, sub coordonarea responsabilului științific al șantierului și a instituției organizatoare.

Titlul III Instituții și organisme de specialitate cu atribuții în protejarea monumentelor istorice

Capitolul I Instituții

Articolul 25

(1)Ministerul Culturii și Patrimoniului Național elaborează și asigură aplicarea strategiei naționale și urmărește respectarea prevederilor legale și a normelor și metodologiilor din domeniul protejării monumentelor istorice.

(2)Ministerul Culturii și Patrimoniului Național asigură îndeplinirea angajamentelor statului asumate prin convențiile internaționale referitoare la protecția monumentelor istorice, la care România este parte.

(3)Ministerul Culturii și Patrimoniului Național reprezintă statul în relația cu proprietarii de monumente istorice și cu titularii altor drepturi reale asupra acestora.

(4)Pentru îndeplinirea atribuțiilor sale, potrivit prevederilor prezentei legi, Ministerul Culturii și Patrimoniului Național organizează compartimente de specialitate în aparatul propriu, precum și instituții subordonate, având drept atribuții activitățile de cercetare, inventariere, avizare, inspecție și control, conservare, restaurare și punere în valoare a monumentelor istorice.

Articolul 26

(1)În vederea protejării monumentelor istorice Ministerul Culturii și Patrimoniului Național îndeplinește, direct sau prin serviciile sale publice deconcentrate ori prin alte instituții publice subordonate, următoarele atribuții:

1. organizează sistemul național de cercetare, inventariere, clasare a monumentelor istorice, de elaborare a reglementărilor din domeniu, de inspecție și control al monumentelor istorice;
2. avizează reglementările, normele și metodologiile cu aplicabilitate pentru domeniul monumentelor istorice, în cazul în care acestea sunt elaborate de alte autorități decât Ministerul Culturii și Patrimoniului Național;
3. conferă, prin ordin al ministrului culturii și patrimoniului național, regimul de monument istoric;
4. publică Lista monumentelor istorice, întocmită de Institutul Național al Patrimoniului, în Monitorul Oficial al României, Partea I, și o actualizează, potrivit legii, la fiecare 5 ani;

La data de 12-11-2009 Pct. 4 al alin. (1) al art. 26 a fost modificat de [litera i\) a art. 57, Cap. IX din LEGEA nr. 329 din 5 noiembrie 2009, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 761 din 9 noiembrie 2009 prin înlocuirea sintagmei "Institutul Național al Monumentelor Istorice" cu sintagma "Institutul Național al Patrimoniului"](#):

5. face propuneri pentru cuprinderea în proiectul bugetului de stat a sumelor necesare în vederea finanțării cheltuielilor pentru protejarea monumentelor istorice;
6. emite avizele necesare în vederea eliberării autorizațiilor de construire pentru lucrările și intervențiile asupra monumentelor istorice;
7. emite avizul privind documentațiile de urbanism din zonele de protecție a monumentelor istorice și din zonele construite protejate;

La data de 01-02-2016 Pct. 7 al alin. (1) al art. 26 a fost modificat de [pct. 1 al art. unic din ORDONANȚA nr. 10 din 27 ianuarie 2016 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 68 din 29 ianuarie 2016.](#)

8. emite avizul privind studiile de fundamentare istorico-științifică pentru delimitarea zonelor de protecție a monumentelor istorice sau a zonelor construite protejate, ale secțiunilor de specialitate din planurile de amenajare a teritoriului și planurilor urbanistice, precum și pentru proiectele de restaurare a monumentelor istorice;

9. emite avizul pentru Planul de amenajare a teritoriului național - secțiunea "Zone construite protejate", precum și pentru secțiunile de specialitate din planurile de amenajare a teritoriului care au ca obiect monumente istorice sau zone construite protejate;

10. emite avizele pentru secțiunile de specialitate din planurile urbanistice generale ale unităților administrativ-teritoriale, planurile urbanistice zonale, precum și din planurile urbanistice de detaliu, care au ca obiect monumente istorice sau zone construite protejate;

11. emite avizele pentru intervenții asupra imobilelor situate în zonele de protecție a monumentelor istorice și în zonele construite protejate;

La data de 10-12-2016 Punctul 11. din Articolul 26 , Capitolul I , Titlul III a fost modificat de [Punctul 1, ARTICOL UNIC din LEGEA nr. 248 din 5 decembrie 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 983 din 07 decembrie 2016](#)

12. inițiază, atunci când este necesar, sau solicită consiliilor județene sau Consiliului General al Municipiului București, după caz, exproprierea pentru cauză de utilitate publică a monumentelor istorice, în vederea salvării acestora de la distrugere și degradare;

13. coordonează, prin diriginți de specialitate ai Institutului Național al Patrimoniului, atestați de Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, lucrările de conservare, consolidare și restaurare a monumentelor istorice, atunci când intervențiile sunt finanțate total sau parțial din fondurile alocate de Ministerul Culturii și Patrimoniului Național;

La data de 12-11-2009 Pct. 13 al alin. (1) al art. 26 a fost modificat de [litera i\) a art. 57, Cap. IX din LEGEA nr. 329 din 5 noiembrie 2009, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 761 din 9 noiembrie 2009 prin înlocuirea sintagmei "Oficiul Național al Monumentelor Istorice" cu sintagma "Institutul Național al Patrimoniului".](#)

14. asigură inspecția și controlul propriu la monumentele istorice privind starea lor de conservare și respectarea avizelor de specialitate emise, precum și controlul propriu al șantierelor având drept obiect monumentele istorice, indiferent de regimul de proprietate și de grupa monumentului istoric, de natura operațiunilor și de sursa lor de finanțare;

15. constată contravenții și aplică sancțiuni prin imputerniciții săi și ia măsurile corespunzătoare de sesizare a organelor de cercetare penală, în cazul infracțiunilor;

16. instituie, în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Registrul specialiștilor, Registrul experților și verifcătorilor tehnici;

La data de 13-05-2010 Pct. 16 al alin. (1) al art. 26 a fost modificat de [pct. 2 al art. II din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 43 din 5 mai 2010, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 316 din 13 mai 2010.](#)

17. emite atestate pentru specialiștii și experții în domeniul protejării monumentelor istorice, în conformitate cu metodologia aprobată prin ordin al ministrului culturii și patrimoniului național;

18. abrogat;

La data de 13-05-2010 Pct. 18 al alin. (1) al art. 26 a fost abrogat de [pct. 3 al art. II din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 43 din 5 mai 2010, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 316 din 13 mai 2010.](#)

19. avizează reglementările, normele și metodologiile elaborate de autoritățile și instituțiile publice abilitate, privind:

a) organizarea și funcționarea sistemului național de educație, formare, specializare și perfecționare a specialiștilor din domeniul protejării monumentelor istorice;

b) prevenirea și stingerea incendiilor la monumente istorice;

- c) măsurile de protecție specială a monumentelor istorice în caz de conflict armat, de protecție împotriva actelor de terorism sau în situații de urgență;
 - d) stabilirea planurilor și măsurilor de prevenire a distrugerilor cauzate de calamități sau dezastre naturale la monumente istorice;
 - e) înlăturarea sau diminuarea factorilor poluanți la monumente istorice și în zonele de protecție a acestora;
 - f) elaborarea cadastrului monumentelor istorice;
20. avizează folosirea materialelor, tehnicilor și tehnologiilor noi pentru restaurarea monumentelor istorice;
21. susține, în condițiile legii, programe și proiecte de revitalizare și punere în valoare a monumentelor istorice, hotărăște strategii și cofinanțează programe și publicații pentru animarea culturală și stimularea interesului public față de monumentele istorice;
22. instituie și controlează amplasarea însemnului distinctiv care atestă regimul de monument istoric al unui bun imobil, în vederea protejării sale în timp de pace sau de conflict armat;
23. colaborează cu organizațiile neguvernamentale, în condițiile legii, la realizarea de programe și proiecte de protejare a monumentelor istorice;
24. asigură funcționarea, logistica, secretariatul și sediul Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice și, prin serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, pentru comisiile regionale ale monumentelor istorice;
25. colaborează cu organismele internaționale interesate și participă, în cooperare cu acestea, la finanțarea programelor de protejare a monumentelor istorice, inclusiv a celor înscrise în Lista Patrimoniului Mondial;
26. exercită, în numele statului, dreptul de preemțiune asupra monumentelor istorice clasate în grupa A;
27. inițiază, la propunerea Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice și, după caz, a Comisiei Naționale de Arheologie, proiecte de hotărâre a Guvernului privind acordarea statutului de oraș istoric sau sat istoric;
28. finanțează editarea și publicarea Revistei monumentelor istorice și a Buletinului monumentelor istorice.
- (2) În situații de urgență, stări potențial generatoare de situații de urgență, situații care privesc siguranța națională sau în alte situații excepționale, Ministerul Culturii și Patrimoniului Național poate emite avize de urgență pentru intervenții asupra monumentelor istorice, fără consultarea Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice sau, după caz, a Comisiei Naționale de Arheologie, cu condiția ca intervențiile să fie reversibile.
- (3) Pentru eliberarea avizelor prevăzute la [alin. \(1\)pct. 6-10](#) nu se percep taxe sau tarife.
- (4) Pentru eliberarea atestatelor, avizelor și autorizațiilor prevăzute la [alin. \(1\)pct. 11, 17 și 18](#) se percep taxe și tarife, care se fac venit la Ministerul Culturii și Patrimoniului Național sau la serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Patrimoniului Național și se gestionează în regim extrabugetar, în condițiile legii, exclusiv pentru acțiuni, proiecte și programe în domeniul monumentelor istorice.
- (5) Nivelul taxelor și tarifelor care se percep potrivit [alin. \(3\)](#) se stabilește prin ordin al ministrului culturii și patrimoniului național.

Articolul 27

Abrogat.

La data de 12-11-2009 Art. 27 a fost abrogat de [litera h\) a art. 68, Cap. IX din LEGEA nr. 329 din 5 noiembrie 2009, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 761 din 9 noiembrie 2009.](#)

Articolul 28

(1) Oficiul Național pentru Protejarea Patrimoniului se reorganizează în Institutul Național al Patrimoniului*), ca instituție publică cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, finanțat din venituri extrabugetare și din alocații de la bugetul de stat.

La data de 12-11-2009 Alin. (1) al art. 28 a fost modificat de [litera i\) a art. 57, Cap. IX din LEGEA nr. 329 din 5 noiembrie 2009, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 761 din 9 noiembrie 2009 prin](#)

înlocuirea sintagmei "Oficiul Național al Monumentelor Istorice" cu sintagma "Institutul Național al Patrimoniului".

Notă CTCE [Art. VIII din ORDONANȚA DE URGENTĂ nr. 12 din 9 februarie 2011](#) prevede următoarele:

(1) Institutul de Memorie Culturală - CIMEC, organizat în prezent ca filială cu personalitate juridică a Centrului de Pregătire Profesională în Cultură, instituție publică aflată în subordinea Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, se comasează prin absorbție cu Institutul Național al Patrimoniului.

(2) Institutul Național al Patrimoniului preia obiectul de activitate al Institutului de Memorie Culturală - CIMEC, care privește domeniul patrimoniului cultural mobil și imobil.

(3) Atribuțiile corespunzătoare obiectului de activitate preluat de către Institutul Național al Patrimoniului vor fi stabilite prin hotărâre a Guvernului, elaborată de Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

(4) Regulamentul de organizare și funcționare, structura organizatorică a Institutului Național al Patrimoniului se aprobă prin ordin al ministrului culturii și patrimoniului național, la propunerea directorului general, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a hotărârii prevăzute la alin. (3).

(5) Personalul Institutului de Memorie Culturală - CIMEC va fi preluat de Institutul Național al Patrimoniului, beneficiind de drepturile salariale acordate, potrivit legii, pentru categoriile de funcții din cadrul instituției publice.

(6) Pentru asigurarea preluării personalului prevăzut la alin. (5) se suplimentează numărul maxim de posturi al Institutului Național al Patrimoniului cu 10 posturi, cu încadrarea în numărul maxim de posturi prevăzut în nota de la anexa nr. 2 pct. II "Organe de specialitate ale administrației publice centrale și instituții publice finanțate din venituri proprii și subvenții acordate de la bugetul de stat" din [Hotărârea Guvernului nr. 90/2010](#) privind organizarea și funcționarea Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, cu modificările ulterioare.

(7) Încadrarea personalului în numărul de posturi aprobat și pe noile funcții din instituția care îl preia, precum și stabilirea drepturilor salariale aferente se realizează în termenele legale după intrarea în vigoare a hotărârii prevăzute la alin. (3), cu respectarea regimului juridic aplicabil fiecărei categorii de funcții.

(8) Institutul Național al Patrimoniului preia patrimoniul Institutului de Memorie Culturală - CIMEC pe baza bilanțului contabil de închidere al acestuia, însoțit de bilanța de verificare sintetică, contul de rezultat patrimonial, situația fluxurilor de trezorerie și celelalte anexe ce se întocmesc la finele anului, împreună cu protocolul de predare-primire, încheiate în termen de 45 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

(2) Organizarea și funcționarea Institutului Național al Patrimoniului se fac prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, în termen de maximum 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, fără a afecta exercițiul financiar în curs.

La data de 12-11-2009 Alin. (2) al art. 28 a fost modificat de [litera i\) a art. 57, Cap. IX din LEGEA nr. 329 din 5 noiembrie 2009, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 761 din 9 noiembrie 2009 prin înlocuirea sintagmei "Oficiul Național al Monumentelor Istorice" cu sintagma "Institutul Național al Patrimoniului".](#)

(3) Principalele atribuții ale Institutului Național al Patrimoniului sunt:

Partea introductivă a alin. (3) din art. 28 a fost modificată de [litera i\) a art. 57, Cap. IX din LEGEA nr. 329 din 5 noiembrie 2009, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 761 din 9 noiembrie 2009 prin înlocuirea sintagmei "Oficiul Național al Monumentelor Istorice" cu sintagma "Institutul Național al Patrimoniului".](#)

a) gestionarea, în condițiile legii, a fondurilor destinate cercetării, expertizării și executării lucrărilor de consolidare-restaurare și punere în valoare a monumentelor istorice finanțate de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Culturii și Patrimoniului Național și încredințate prin transfer Institutului Național al Patrimoniului;

La data de 12-11-2009 Litera a) a alin. (3) al art. 28 a fost modificată de [litera i\) a art. 57, Cap. IX din LEGEA nr. 329 din 5 noiembrie 2009, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 761 din](#)

[9 noiembrie 2009 prin înlocuirea sintagmei "Oficiul Național al Monumentelor Istorice" cu sintagma "Institutul Național al Patrimoniului".](#)

- b) fundamentarea, în conformitate cu normele privind creditarea, elaborate de Ministerul Culturii și Patrimoniului Național și aprobate prin hotărâre a Guvernului, a necesarului de credite; propunerea priorităților și evaluarea documentațiilor prezentate de persoanele de drept privat în vederea obținerii de credite fără dobândă, cu dobândă redusă sau cu dobânda pieței, pentru efectuarea de lucrări de protejare la monumentele istorice deținute;
- c) gestionarea, prin acordarea de credite în conformitate cu prevederile [lit. b\)](#), în regim extrabugetar, a sumelor provenite din aplicarea timbrului monumentelor istorice, precum și din alte surse cu aceeași destinație, obținute în condițiile legii; sumele încasate din rambursări de credite și plăți din dobânzi se utilizează în sistem revolving, cu același scop;
- d) administrarea, în numele Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, a monumentelor istorice intrate cu orice titlu în proprietatea statului, altele decât cele administrate de alte instituții publice; propunerea eficientizării acestora prin promovarea de proiecte și programe de revitalizare, realizarea de parteneriate sau prin concesionare, dare în folosință gratuită ori închiriere, în condițiile legii;
- e) predarea documentațiilor pentru monumentele istorice la care au fost efectuate lucrări și recepții finale Institutului Național al Patrimoniului, pentru actualizarea inventarului monumentelor istorice și arhivare;

La data de 12-11-2009 Litera e) a alin. (3) al art. 28 a fost modificată de [litera i\) a art. 57, Cap. IX din LEGEA nr. 329 din 5 noiembrie 2009, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 761 din 9 noiembrie 2009 prin înlocuirea sintagmei "Institutul Național al Monumentelor Istorice" cu sintagma "Institutul Național al Patrimoniului".](#)

- f) punerea la dispoziție Institutului Național al Patrimoniului a documentelor și informațiilor deținute, necesare actualizării inventarului monumentelor istorice;

La data de 12-11-2009 Litera f) a alin. (3) al art. 28 a fost modificată de [litera i\) a art. 57, Cap. IX din LEGEA nr. 329 din 5 noiembrie 2009, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 761 din 9 noiembrie 2009 prin înlocuirea sintagmei "Institutul Național al Monumentelor Istorice" cu sintagma "Institutul Național al Patrimoniului".](#)

- g) elaborarea reglementărilor, normelor și metodologiilor specifice domeniului protejării monumentelor istorice privind conținutul-cadru al documentațiilor, tarifarea acestora, executarea lucrărilor, organizarea achizițiilor publice, contractarea și decontarea lucrărilor;
- h) editarea pe orice tip de suport și comercializarea materialelor privind protejarea și punerea în valoare a monumentelor istorice;
- i) organizarea și realizarea altor activități specifice atribuțiilor sale, aducătoare de venituri, conform prevederilor legale, inclusiv prin încheierea de contracte cu persoane juridice sau fizice de specialitate, pe care le gestionează în regim extrabugetar;
- j) abrogată.

La data de 13-05-2010 Litera j) a alin. (3) al art. 28 a fost abrogată de [pct. 4 al art. II din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 43 din 5 mai 2010, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 316 din 13 mai 2010.](#)

(4) Institutul Național al Patrimoniului preia la data înființării sale întreaga bază materială de execuție, bunuri mobile și imobile, care au aparținut instituțiilor cu activitate în domeniu - Direcția Patrimoniului Cultural Național, Direcția Monumentelor, Ansamblurilor și Siturilor Istorice, Centrul pentru Administrarea și Protecția Patrimoniului Cultural, respectiv Oficiul Național pentru Protejarea Patrimoniului.

La data de 12-11-2009 Alin. (4) al art. 28 a fost modificat de [litera i\) a art. 57, Cap. IX din LEGEA nr. 329 din 5 noiembrie 2009, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 761 din 9 noiembrie 2009 prin](#)

[înlocuirea sintagmei "Oficiul Național al Monumentelor Istorice" cu sintagma "Institutul Național al Patrimoniului".](#)

Articolul 29

În vederea realizării măsurilor de protejare a monumentelor istorice, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, în cadrul serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, prin ordin al ministrului culturii și patrimoniului național, se înființează și se stabilesc atribuțiile Serviciului monumentelor istorice, încadrat cu personal specializat în domeniu.

Capitolul II Organisme de specialitate

Articolul 30

(1) Comisia Națională a Monumentelor Istorice se reorganizează ca organism științific de specialitate în domeniul protejării patrimoniului cultural imobil, fără personalitate juridică, care funcționează pe lângă Ministerul Culturii.

La data de 01-02-2016 Alin. (1) al art. 30 a fost modificat de [pct. 2 al art. unic din ORDONANȚA nr. 10 din 27 ianuarie 2016 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 68 din 29 ianuarie 2016.](#)

(2) Comisia Națională a Monumentelor Istorice propune strategiile și avizarea metodologiilor, normativelor și măsurilor tehnico-științifice din domeniul protejării monumentelor istorice.

(3) Comisia Națională a Monumentelor Istorice este formată din 21 de membri, personalități, specialiști și experți atestați în domeniul protejării monumentelor istorice, numiți prin ordin al ministrului culturii și patrimoniului național pentru un mandat de 2 ani*).

La data de 15-02-2011 Alin. (3) al art. 30 a fost modificat de [pct. 1 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 12 din 9 februarie 2011, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 114 din 15 februarie 2011.](#)

Notă CTCE Conform [art. VII din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 12 din 9 februarie 2011](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 114 din 15 februarie 2011, până la data de 31 decembrie 2011, membrii comisiilor de specialitate beneficiază de o indemnizație lunară de 1% din indemnizația lunară a unui secretar de stat, la care se adaugă decontarea cheltuielilor de participare la lucrările Comisiei, acordată pentru activitatea prestată în lunile în care comisiile se întrunesc. Modificarea duratei mandatelor membrilor comisiilor de specialitate nu afectează mandatele în curs.

(4) Comisia Națională a Monumentelor Istorice este compusă din 21 de membri, este condusă de un președinte și 4 vicepreședinți și funcționează în baza propriului regulament de organizare și funcționare.

(5) Membrii Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice sunt numiți de ministrul culturii și patrimoniului național la propunerea:

- a) Academiei Române - 2 membri;
- b) Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului*) - un membru;
- c) Ministerului Educației, Cercetării și Inovării*) - 2 membri;
- d) organizațiilor neguvernamentale cu activitate în domeniul protejării monumentelor istorice - un membru;
- e) Ministerului Culturii și Patrimoniului Național - 15 membri, dintre care 8 propuși de comisiile regionale ale monumentelor istorice.

(6) În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi se elaborează Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice și se aprobă prin ordin al ministrului culturii și patrimoniului național.

(7) Comisia Națională a Monumentelor Istorice poate alege ca membri de onoare ai săi specialiști din țară sau din străinătate, personalități științifice de recunoaștere internațională din domeniul cercetării și protejării monumentelor istorice; aceștia sunt propuși de președinte și sunt validați cu votul majorității simple a comisiei.

(8) Ministerul Culturii și Patrimoniului Național asigură mijloacele materiale și financiare necesare pentru funcționarea Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice.

Notă CTCE Alin. (2) al [art. 23 din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 221 din 23 decembrie 2008](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 882 din 24 decembrie 2008 prevede:

(2) În cuprinsul actelor normative în vigoare, următoarele denumiri se înlocuiesc în mod corespunzător prevederilor prezentei ordonanțe de urgență, după cum urmează:

- f) "Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor" cu "Ministerul Dezvoltării Regionale și Locuinței";
- h) "Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului" cu "Ministerul Educației, Cercetării și Inovării";
- j) "Ministerul Transporturilor" cu "Ministerul Transporturilor și Infrastructurii";

Articolul 31

(1) Independența membrilor Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice în adoptarea propunerilor comisiei este garantată prin prezenta lege.

(2) Comisia Națională a Monumentelor Istorice își desfășoară activitatea prin lucrări în plen, în cadrul Biroului comisiei și pe secțiuni de specialitate.

(3) Comisia Națională a Monumentelor Istorice se constituie din 4 secțiuni pe domenii, conduse fiecare de un președinte ales din rândul membrilor acestora pentru un mandat de 2 ani; președinții de secțiuni devin vicepreședinți ai Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice.

La data de 15-02-2011 Alin.(3) al art. 31 a fost modificat de [pct. 2 al art.I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 12 din 9 februarie 2011, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 114 din 15 februarie 2011.](#)

(4) Președintele Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice este numit prin ordin al ministrului culturii și patrimoniului național pentru un mandat de 2 ani*).

La data de 15-02-2011 Alin.(4) al art. 31 a fost modificat de [pct. 2 al art.I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 12 din 9 februarie 2011, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 114 din 15 februarie 2011.](#)

Notă CTCE Conform [art. VII din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 12 din 9 februarie 2011](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 114 din 15 februarie 2011, până la data de 31 decembrie 2011, membrii comisiilor de specialitate beneficiază de o indemnizație lunară de 1% din indemnizația lunară a unui secretar de stat, la care se adaugă decontarea cheltuielilor de participare la lucrările Comisiei, acordată pentru activitatea prestată în lunile în care comisiile se întrunesc. Modificarea duratei mandatelor membrilor comisiilor de specialitate nu afectează mandatele în curs.

(5) Președintele împreună cu vicepreședinții și secretarul formează Biroul Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice.

(6) Deciziile Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, ale secțiunilor și ale Biroului Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice se iau de regulă cu majoritatea simplă a voturilor, cu excepția cazurilor prevăzute în prezenta lege.

Articolul 32

(1) Președintele Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice conduce activitatea acesteia și o reprezintă pe plan național și internațional; președintele și vicepreședinții Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice fac parte din Consiliul științific al Institutului Național al Monumentelor Istorice.

(2) Funcția de secretar al Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice este îndeplinită de șeful compartimentului de specialitate din cadrul Ministerului Culturii și Patrimoniului Național. Funcțiile de secretari ai secțiunilor de specialitate ale Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice sunt îndeplinite de specialiști din cadrul compartimentului de specialitate al Ministerului Culturii și Patrimoniului Național.

Articolul 33

(1) Comisia Națională a Monumentelor Istorice are următoarele atribuții:

- a) propune aprobarea strategiei naționale privind protejarea monumentelor istorice, elaborată de Institutul Național al Monumentelor Istorice;

- b) formulează prioritățile privind lucrările și măsurile necesare pentru asigurarea protejării monumentelor istorice, indiferent de situația lor juridică și de sursa de finanțare;
- c) propune aprobarea, prin ordin al ministrului culturii și patrimoniului național, a metodologiilor, normelor, normativelor și reglementărilor din domeniul protejării monumentelor istorice, elaborate de Ministerul Culturii și Patrimoniului Național sau de instituțiile specializate din subordinea acestuia;
- d) propune clasarea, declasarea, neclasarea sau nedeclasarea și schimbarea grupei de clasare a monumentelor istorice;
- e) propune criteriile de atestare a specialiștilor și experților din domeniul protejării monumentelor istorice;

La data de 13-05-2010 Litera e) a alin. (1) al art. 33 a fost modificată de [pct. 5 al art. II din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 43 din 5 mai 2010, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 316 din 13 mai 2010.](#)

- f) propune avizarea Planului de amenajare a teritoriului național - secțiunea "Zone construite protejate";
- g) propune avizarea pentru secțiunile de specialitate din planurile privind amenajarea teritoriului care au ca obiect monumentele istorice sau zone construite protejate;
- h) propune avizul privind studiile de fundamentare istorico-științifică pentru delimitarea zonelor de protecție a monumentelor istorice clasate în grupa A sau a zonelor construite protejate care cuprind monumente istorice clasate în grupa A, ale secțiunilor de specialitate din planurile de amenajare a teritoriului și planurile urbanistice, precum și pentru proiectele de restaurare a monumentelor istorice clasate în grupa A;
- i) propune avizul pentru planurile urbanistice generale ale unităților administrativ-teritoriale, planurile urbanistice zonale, precum și pentru planurile urbanistice de detaliu, care au ca obiect monumente istorice clasate în grupa A sau zone construite protejate care cuprind monumente istorice clasate în grupa A;

La data de 01-02-2016 Lit. i) a alin. (1) al art. 33 a fost modificată de [pct. 3 al art. unic din ORDONANȚA nr. 10 din 27 ianuarie 2016 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 68 din 29 ianuarie 2016.](#)

- j) propune avizul pentru documentațiile privind intervențiile asupra monumentelor istorice sau inscripționarea monumentelor istorice, având la bază texte avizate de organisme sau instituții științifice de specialitate;
- k) propune avizul pentru intervenții asupra imobilelor situate în zonele de protecție a monumentelor istorice și în zonele construite protejate, pentru care nu există documentații de urbanism avizate conform [art. 26 alin. \(1\) pct. 7;](#)

La data de 01-02-2016 Lit. k) a alin. (1) al art. 33 a fost modificată de [pct. 3 al art. unic din ORDONANȚA nr. 10 din 27 ianuarie 2016 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 68 din 29 ianuarie 2016.](#)

- k¹) propune avizul pentru documentațiile privind soluțiile de intervenție asupra componentelor artistice ale monumentelor istorice grupa A și B;

La data de 01-02-2016 Lit. k¹) a alin. (1) al art. 33 a fost introdusă de [pct. 4 al art. unic din ORDONANȚA nr. 10 din 27 ianuarie 2016 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 68 din 29 ianuarie 2016.](#)

- l) propune monumente istorice pentru a fi incluse în Lista patrimoniului cultural și natural mondial, precum și în Lista patrimoniului mondial în pericol, elaborate de UNESCO;
- m) propune avizarea folosirii unor materiale, tehnici și tehnologii noi pentru restaurarea monumentelor istorice, în baza documentațiilor de specialitate;

n)propune programe de pregătire a specialiștilor, precum și planuri-cadru de învățământ, de formare și specializare în domeniul protejării monumentelor istorice.

(1[^]1)Ministrul culturii poate emite ordinul de declasare a unui monument istoric sau decide neclasarea numai în cazul în care Comisia Națională a Monumentelor Istorice a propus declasarea, respectiv neclasarea.

La data de 01-02-2016 Alin. (1[^]1) al art. 33 a fost introdus de [de pct. 5 al art. unic din ORDONANȚA nr. 10 din 27 ianuarie 2016 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 68 din 29 ianuarie 2016.](#)

(1[^]2)Avizele necesare pentru situațiile prevăzute la [alin. \(1\) lit. h\)-k[^]1](#)) se pot emite doar cu includerea propunerii Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, respectiv a comisiilor zonale ale monumentelor istorice.

La data de 10-12-2016 Alineatul (1[^]2) din Articolul 33 , Capitolul II , Titlul III a fost modificat de [Punctul 2, ARTICOL UNIC din LEGEA nr. 248 din 5 decembrie 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 983 din 07 decembrie 2016](#)

(1[^]3)Ministerul Culturii și serviciile sale deconcentrate pot solicita motivat Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice sau, după caz, comisiilor zonale reexaminarea propunerilor formulate de acestea în cazurile prevăzute la [alin. \(1[^]1\) și \(1[^]2\)](#).

La data de 10-12-2016 Alineatul (1[^]3) din Articolul 33 , Capitolul II , Titlul III a fost modificat de [Punctul 2, ARTICOL UNIC din LEGEA nr. 248 din 5 decembrie 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 983 din 07 decembrie 2016](#)

(2)Atribuțiile Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, menționate la [alin. \(1\) lit. d\), g\), j\) și k\)](#), pot fi delegate comisiilor zonale ale monumentelor istorice, în condițiile stabilite de Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice.

La data de 10-12-2016 Alineatul (2) din Articolul 33 , Capitolul II , Titlul III a fost modificat de [Punctul 3, ARTICOL UNIC din LEGEA nr. 248 din 5 decembrie 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 983 din 07 decembrie 2016](#)

(3)Pentru activitatea prestată, membrii Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice și ai comisiilor zonale primesc o indemnizație de ședință, indiferent de numărul ședințelor organizate într-o lună, stabilită prin ordin al ministrului culturii, la care se adaugă decontarea cheltuielilor efectuate de membru în vederea participării la lucrări, respectând condiția ca suma indemnizațiilor primite lunar de un membru pentru o comisie să nu depășească 10% din indemnizația lunară a unui secretar de stat. Decontarea cheltuielilor efectuate în vederea participării la ședințele convocate de Ministerul Culturii, respectiv de serviciile deconcentrate ale acestuia, se face și în cazul în care ședințele nu se desfășoară.

La data de 10-12-2016 Alineatul (3) din Articolul 33 , Capitolul II , Titlul III a fost modificat de [Punctul 3, ARTICOL UNIC din LEGEA nr. 248 din 5 decembrie 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 983 din 07 decembrie 2016](#)

Notă CTCE Conform [art. VII din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 12 din 9 februarie 2011](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 114 din 15 februarie 2011, până la data de 31 decembrie 2011, membrii comisiilor de specialitate beneficiază de o indemnizație lunară de 1% din indemnizația lunară a unui secretar de stat, la care se adaugă decontarea cheltuielilor de participare la lucrările Comisiei, acordată pentru activitatea prestată în lunile în care comisiile se întrunesc. Modificarea duratei mandatelor membrilor comisiilor de specialitate nu afectează mandatele în curs.

Articolul 34

(1)Comisii zonale ale monumentelor istorice funcționează pe lângă serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii ca organisme științifice de specialitate în domeniul protejării patrimoniului

cultural imobil, din teritoriu, ale Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, fără personalitate juridică.

La data de 01-02-2016 Alin. (1) al art. 34 a fost modificat de [pct. 6 al art. unic din ORDONANȚA nr. 10 din 27 ianuarie 2016 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 68 din 29 ianuarie 2016.](#)

(2) Numărul, teritoriul de competență, organizarea și funcționarea comisiilor zonale ale monumentelor istorice sunt stabilite prin Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, aprobat prin ordin al ministrului culturii și patrimoniului național.

(3) Comisiile zonale ale monumentelor istorice au câte 11 membri, iar președinții acestora sunt membri ai Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice.

La data de 01-02-2016 Alin. (3) al art. 34 a fost modificat de [pct. 6 al art. unic din ORDONANȚA nr. 10 din 27 ianuarie 2016 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 68 din 29 ianuarie 2016.](#)

(4) Componența comisiilor zonale a monumentelor istorice se aprobă prin ordin al ministrului culturii, la propunerea compartimentului de specialitate din Ministerul Culturii. În cadrul acestora vor fi incluși arhitecții șefi ai județelor, respectiv arhitectul șef al municipiului București. Din componența comisiilor zonale vor face parte cel puțin un arhitect, un arheolog și un inginer constructor.

La data de 10-12-2016 Alineatul (4) din Articolul 34 , Capitolul II , Titlul III a fost modificat de [Punctul 4, ARTICOL UNIC din LEGEA nr. 248 din 5 decembrie 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 983 din 07 decembrie 2016](#)

(5) Comisiile zonale ale monumentelor istorice au următoarele atribuții:

a) fundamentează și propun elementele specifice strategiei regionale privind protejarea monumentelor istorice;

b) formulează prioritățile pentru protejarea monumentelor istorice în plan regional, în vederea evaluării și asigurării fondurilor necesare;

c) analizează și propun Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice clasarea sau declasarea monumentelor istorice din regiunile lor de competență în grupa A sau B, după caz;

d) propun avizul privind documentațiile de urbanism și amenajarea teritoriului pentru instituirea, delimitarea și reglementarea construirii zonelor de protecție a monumentelor istorice clasate în grupa B sau a zonelor construite protejate cu monumente istorice clasate în grupa B;

e) propun avizarea planurilor urbanistice generale, planurilor urbanistice zonale și de detaliu referitoare la monumente istorice, zonele de protecție ale acestora sau zone construite protejate care nu cuprind monumente istorice, zonele de protecție ale acestora sau zone construite protejate care nu cuprind monumente istorice clasate în grupa A;

La data de 01-02-2016 Lit. e) a alin. (5) al art. 34 a fost modificată de [pct. 7 al art. unic din ORDONANȚA nr. 10 din 27 ianuarie 2016 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 68 din 29 ianuarie 2016.](#)

f) propun avizarea planurilor urbanistice de detaliu și a proiectelor de execuție în zonele de protecție a monumentelor istorice din grupa A și în zonele protejate cu monumente istorice clasate în grupa A, pentru care există reglementări în vigoare avizate conform [art. 26 alin. \(1\) pct. 7;](#)

La data de 01-02-2016 Lit. f) a alin. (5) al art. 34 a fost modificată de [pct. 7 al art. unic din ORDONANȚA nr. 10 din 27 ianuarie 2016 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 68 din 29 ianuarie 2016.](#)

g) propun avizul pentru documentațiile tehnice care cuprind lucrări de cercetare, investigații, expertize tehnice, proiecte tehnice și detalii de execuție pentru monumentele istorice clasate în

grupa B, care nu presupun intervenția pe componentele artistice, pentru documentațiile privind zonele de protecție a monumentelor istorice și zonele construite protejate;

La data de 10-12-2016 Litera g) din Alineatul (5) , Articolul 34 , Capitolul II , Titlul III a fost modificată de [Punctul 5, ARTICOL UNIC din LEGEA nr. 248 din 5 decembrie 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 983 din 07 decembrie 2016](#)

h)propun avizul pentru documentațiile pentru lucrări de întreținere și reparații curente la monumentele istorice clasate în grupa A, care nu aduc modificări de arhitectură în condițiile în care lucrările se execută cu materiale și tehnici de lucru specifice epocii de edificare a monumentului istoric care nu presupun intervenția pe componentele artistice.

La data de 01-02-2016 Lit. h) a art. (5) al art. 34 a fost modificată de [pct. 7 al art. unic din ORDONANȚA nr. 10 din 27 ianuarie 2016 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 68 din 29 ianuarie 2016.](#)

i)îndeplinesc alte atribuții date în competență, potrivit dispozițiilor prevăzute în Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice.

(6)Avizele necesare pentru situațiile prevăzute la [alin. \(5\) lit. e\)-h\)](#) se pot emite doar incluzând propunerea Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice sau, după caz, a comisiei zonale a monumentelor istorice.

La data de 10-12-2016 Alineatul (6) din Articolul 34 , Capitolul II , Titlul III a fost modificat de [Punctul 6, ARTICOL UNIC din LEGEA nr. 248 din 5 decembrie 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 983 din 07 decembrie 2016](#)

(7)Serviciul deconcentrat al Ministerului Culturii poate solicita motivat Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice sau, după caz, comisiei zonale a monumentelor istorice reexaminarea propunerilor de aviz formulate în cazurile prevăzute la [alin. \(5\) lit. e\)-h\)](#).

La data de 10-12-2016 Alineatul (7) din Articolul 34 , Capitolul II , Titlul III a fost modificat de [Punctul 6, ARTICOL UNIC din LEGEA nr. 248 din 5 decembrie 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 983 din 07 decembrie 2016](#)

Articolul 34¹

Prin excepție de la prevederile [art. 33 alin. \(1\)](#) și [art. 34 alin. \(5\)](#), Ministerul Culturii sau serviciile deconcentrate ale acestuia pot emite avize privind documentațiile tehnice, fără consultarea Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, respectiv a comisiilor zonale ale monumentelor istorice, în afara cazurilor prevăzute la [art. 26 alin. \(2\)](#), pentru tipuri de intervenții asupra monumentelor istorice, a imobilelor din zonele lor de protecție sau din zonele protejate care afectează în mică măsură substanța istorică și/sau sunt temporare, realizate cu respectarea anumitor condiții, atunci când respectivele tipuri de intervenții și condiții sunt identificate prin ordin al ministrului culturii, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, precum și pentru lucrări de construcții având ca obiect elemente de infrastructură fizică necesare susținerii rețelelor de comunicații electronice care se încadrează ca microlucrări, lucrări standard sau lucrări de mică amploare, așa cum sunt acestea prevăzute în legislația privind facilitarea dezvoltării rețelelor de comunicații electronice, efectuate cu privire la imobile clasate ca monumente istorice sau la imobile situate în zone de protecție a monumentelor istorice ori în zone construite protejate.

La data de 10-07-2022 Articolul 34¹ din Capitolul II , Titlul III a fost modificat de [Punctul 2, Articolul 47, Secțiunea a 3-a, Capitolul III din LEGEA nr. 198 din 6 iulie 2022, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 681 din 07 iulie 2022](#)

Articolul 35

(1) În cadrul Ministerului Culturii și Patrimoniului Național se constituie, prin ordin al ministrului culturii și patrimoniului național, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, un colectiv de control pentru activitatea de protejare a monumentelor istorice.

(2) Colectivul de control pentru activitatea de protejare a monumentelor istorice are următoarele atribuții:

- a) controlează, în condițiile legii, documentele și documentațiile de orice fel privind conservarea, restaurarea și protejarea monumentelor istorice;
- b) constată încălcarea prevederilor legale în domeniul conservării, restaurării și protejării monumentelor istorice și propune luarea măsurilor legale ce se impun;
- c) are acces, în condițiile legii, la orice monument istoric, precum și pe șantierele de cercetare sau de conservare-restaurare a monumentelor istorice; în acest scop, organele abilitate ale statului au obligația să sprijine personalul colectivului în exercitarea atribuțiilor;
- d) face propuneri de sancționare, în condițiile legii, a abaterilor constatate.

(3) În îndeplinirea atribuțiilor prevăzute la [alin. \(2\)](#), colectivul de control pentru activitatea de protejare a monumentelor istorice are dreptul să solicite și să primească informații și documente, în condițiile legii, de la orice persoană fizică sau juridică, aceasta având obligația de a da curs solicitării în termen de 15 zile calendaristice de la data emiterii cererii.

Titlul IV

Responsabilitățile proprietarilor de monumente istorice și ale autorităților administrației publice locale

Capitolul I

Obligațiile și drepturile proprietarilor de monumente istorice

Articolul 36

(1) În scopul protejării monumentelor istorice proprietarii și titularii dreptului de administrare sau ai altor drepturi reale asupra monumentelor istorice sunt obligați:

- a) să întrețină, să folosească și să exploateze imobilul numai cu respectarea prevederilor prezentei legi și a Obligației privind folosința monumentului istoric, conform [art. 17](#);
- b) să asigure paza, integritatea și protecția monumentelor istorice, să ia măsuri pentru prevenirea și stingerea incendiilor, să asigure efectuarea lucrărilor de conservare, consolidare, restaurare, reparații curente și de întreținere a acestora în condițiile legii;
- c) să înștiințeze de urgență, în scris, direcția pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județeană, respectiv a municipiului București, precum și primarul orașului ori al comunei respective despre orice modificări sau degradări în starea fizică a monumentelor istorice deținute și aflate în teritoriul unității administrativ-teritoriale;
- d) să înștiințeze de urgență, în scris, direcția pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județeană, respectiv a municipiului București, precum și primarul orașului sau al comunei respective despre descoperirea întâmplătoare a oricăror construcții, elemente de construcții, a unor piese de inventar fix ori mobil sau a unui vestigiu arheologic necunoscut anterior, asigurând păstrarea descoperirilor în condițiile legii, până la sosirea delegatului instituției de specialitate, dar nu pentru mai mult de 15 zile;
- e) să asigure, în condițiile legii, accesul specialiștilor desemnați de Ministerul Culturii și Patrimoniului Național sau de direcțiile pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național, în vederea constatării stării de conservare sau pentru efectuarea de cercetări, inclusiv arheologice, de expertizare a monumentelor istorice și pentru operațiunile de evidență;
- f) în cazul în care solicită descărcarea imobilului de sarcină arheologică, să finanțeze săpătura, cercetarea arheologică, elaborarea documentației aferente, conservarea și protejarea eventualelor vestigii descoperite cu ocazia efectuării cercetării arheologice;
- g) să obțină avizele prevăzute de lege pentru toate intervențiile prevăzute la [art. 23](#);
- h) să asigure efectuarea lucrărilor de conservare, consolidare, restaurare, precum și a oricăror alte lucrări, conform prevederilor legale, numai de către persoane fizice sau juridice atestate în acest sens și să prevadă în contracte condițiile și termenele de execuție cuprinse în avizul de specialitate;

i) să respecte toate condițiile și termenele de execuție cuprinse în avizul de specialitate atunci când execută ei înșiși lucrări de întreținere curentă sau orice alte intervenții, conform prevederilor prezentei legi;

j) să permită, pe baza prevederilor contractuale, executarea intervențiilor asupra monumentelor istorice deținute, în cazul în care acestea sunt inițiate și finanțate de persoane juridice abilitate în condițiile prezentei legi;

k) să permită montarea și să întrețină însemnul distinctiv care marchează calitatea de monument istoric a imobilului;

l) să obțină avizul direcției pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județene, respectiv a municipiului București, și să asigure pe propria răspundere condiții corespunzătoare de vizitare, fotografiere, filmare, reproducere și de publicitate în cazul în care, la solicitarea lor, proprietarii introduc monumentele istorice în circuit public;

m) să comunice direcției pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județene, respectiv a municipiului București, orice schimbare a titularului dreptului de proprietate, de administrare sau a altor drepturi reale, după caz, asupra monumentelor istorice.

(2) Prin derogare de la prevederile [alin. \(1\) lit. h](#)), lucrările de construcție ce fac obiectul autorizării, la monumentele istorice de categorie B, cu excepția lucrărilor la componentele artistice, pot fi efectuate și de persoane fizice sau juridice neatestate, cu condiția respectării avizelor de specialitate.

(3) În cazul în care, în îndeplinirea obligațiilor prevăzute la [alin. \(1\) lit. e](#)), proprietarii monumentelor istorice constată producerea unor pagube, aceștia au dreptul la o justă despăgubire, achitată în termen de 60 de zile de la constatare de către instituțiile care au realizat cercetarea sau expertizarea.

(4) Cu privire la înstrăinarea, închirierea sau concesiunea imobilelor monumente istorice proprietarii acestora au următoarele obligații:

a) să înștiințeze în scris direcția pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județeană, respectiv a municipiului București, despre intenția de a înstrăina monumentul istoric, în vederea exercitării dreptului de preemțiune al statului sau, după caz, al unității administrativ-teritoriale, în condițiile prezentei legi;

b) să notifice viitorului proprietar, chiriaș sau concesionar regimul juridic al monumentului istoric pe care îl deține, precum și Obligația privind folosința monumentului istoric;

c) să înștiințeze în scris direcția pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județeană, respectiv a municipiului București, despre schimbarea proprietarului sau a administratorului în termen de 15 zile de la data încheierii contractelor, potrivit legii, și să transmită acesteia o copie de pe acte.

Articolul 37

(1) Pentru protejarea monumentelor istorice aflate în proprietatea privată a persoanelor fizice sau juridice, Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Patrimoniului Național și autoritățile administrației publice locale, după caz, pot asigura, la cererea proprietarilor, cu titlu gratuit, consultanță de specialitate, în condițiile legii.

(2) În cazul în care statul sau autoritățile publice locale acordă sprijin financiar, acesta constă în acoperirea parțială sau totală a costurilor studiilor și documentațiilor tehnice, precum și, după caz, ale lucrărilor de intervenție asupra monumentelor istorice.

Articolul 38

(1) Contribuția financiară a statului, constând în sume alocate prin bugetul Ministerului Culturii și Patrimoniului Național cu destinația protejării monumentelor istorice, indiferent de deținător, poate să acopere total sau parțial costul lucrărilor de protejare a monumentelor istorice.

(2) Contribuția financiară a consiliilor județene, municipale, orașenești și comunale, după caz, poate să acopere integral sau parțial costul lucrărilor de intervenție asupra monumentelor istorice care fac parte din grupa B, precum și, individual sau prin cofinanțare, costul lucrărilor de protejare a monumentelor istorice care fac parte din grupa A, aflate pe teritoriul unității administrativ-teritoriale respective.

(3) Contribuția financiară a statului și a autorităților administrației publice locale poate fi asigurată prin cofinanțare, precum și în parteneriat, inclusiv cu proprietarul sau cu alte persoane fizice sau juridice.

(4) Situațiile în care statul, respectiv autoritățile administrației publice locale, contribuie la acoperirea costurilor lucrărilor menționate la [alin. \(1\)-\(3\)](#), proporția contribuției statului, procedurile, precum și condițiile pe care trebuie să le îndeplinească proprietarul, altul decât statul, municipiul, orașul sau comuna, se stabilesc prin norme metodologice aprobate prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Culturii și Patrimoniului Național și a Ministerului Finanțelor Publice, în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(5) În situațiile și în condițiile prevăzute la [alin. \(4\)](#), la data alocării sprijinului financiar în cuantumul contribuției statului sau a autorităților administrației publice locale asupra imobilului monument istoric în cauză se constituie o garanție imobiliară pentru o perioadă de 10 ani în favoarea statului, respectiv a unităților administrativ-teritoriale.

(6) Garanția imobiliară prevăzută la [alin. \(5\)](#) se recuperează în totalitate de la beneficiarul contribuției statului sau, după caz, a autorităților administrației publice locale, împreună cu dobânzile aferente, în situația în care bunul în cauză a fost înstrăinat de proprietar altei persoane decât statul sau autoritatea administrației publice locale înainte de împlinirea perioadei de 10 ani de la constituirea garanției imobiliare.

(7) Constituirea garanției imobiliare în favoarea statului sau a unităților administrativ-teritoriale este scutită de taxă de timbru.

(8) La data împlinirii termenului de 10 ani garanția imobiliară instituită asupra imobilului se stinge de drept.

Articolul 39

(1) Costul lucrărilor de proiectare, expertizare, conservare, reparare, consolidare, restaurare și punere în valoare a monumentelor istorice, indiferent de grupa în care sunt clasate, ori a altor imobile din ansambluri sau situri istorice, aflate în proprietate publică ori privată, incluse în programe de importanță națională sau internațională, stabilite prin hotărâre a Guvernului inițiată la propunerea ministerelor implicate în realizarea acestora, poate fi acoperit integral ori parțial de la bugetul de stat sau al unităților administrativ-teritoriale, prin bugetul ordonatorilor de credite care participă la realizarea programelor.

(2) Pentru acoperirea costului lucrărilor prevăzute la [alin. \(1\)](#) nu este obligatorie constituirea de garanții de către beneficiarii contribuției.

(3) Lucrările prevăzute la [alin. \(1\)](#) sunt lucrări de interes public național, pentru care nu se datorează taxa pentru eliberarea certificatului de urbanism și autorizației de construire.

Articolul 40

Pentru stimularea protejării monumentelor istorice, proprietarii persoane fizice care realizează pe cheltuială proprie, integral sau parțial, lucrări de întreținere, reparare, conservare, consolidare, restaurare, punere în valoare, precum și programe și proiecte culturale beneficiază, în condițiile legii, de reducerea cu minimum 50% a cuantumurilor impozitelor și a taxelor aferente acestor lucrări cuvenite bugetelor locale.

Articolul 41

(1) Abrogat.

La data de 01-01-2016 Alin. (1) al art. 41 a fost abrogat de [pct. 15 al alin. \(1\) al art. 502 din LEGEA nr. 227 din 8 septembrie 2015 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 688 din 10 septembrie 2015.](#)

(2) Abrogat.

La data de 01-01-2016 Alin. (2) al art. 41 a fost abrogat de [pct. 15 al alin. \(1\) al art. 502 din LEGEA nr. 227 din 8 septembrie 2015 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 688 din 10 septembrie 2015.](#)

La data de 01-01-2018 Alineatul (3) din Articolul 41, Capitolul I, Titlul IV a fost abrogat de [Articolul IV din LEGEA nr. 209 din 3 noiembrie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 875 din 07 noiembrie 2017](#)

Articolul 42

(1) Sunt scutite de la plata taxelor de timbru persoanele fizice sau juridice care dobândesc prin moștenire un bun imobil clasat ca monument istoric, utilizat ca locuință sau pentru activități

necomerciale, și care se angajează în scris la direcția pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național în al cărei teritoriu de competență se află bunul imobil în cauză să execute, în termen de 12 luni, lucrările de restaurare și consolidare stabilite prin documentație tehnică aprobată și avizată în condițiile legii.

(2) În situații justificate și cu avizul direcției pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județene, respectiv a municipiului București, termenul prevăzut la [alin. \(1\)](#) poate fi prelungit o singură dată cu încă 12 luni.

(3) În cazul neîndeplinirii în condițiile și în termenele prevăzute la [alin. \(1\)](#) și [\(2\)](#) a obligațiilor asumate de proprietar la dobândirea bunului, precum și în cazul înstrăinării bunului înaintea efectuării sau încheierii lucrărilor de consolidare sau restaurare, taxa de timbru se recuperează prin direcția generală a finanțelor publice, pe baza notei de constatare a direcției pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județene, respectiv a municipiului București.

(4) Prevederile [alin. \(1\)-\(3\)](#) se aplică și celor care dobândesc prin donație un bun imobil clasat ca monument istoric.

(5) Înstrăinarea cu titlu gratuit sau oneros către stat sau către unitățile administrativ-teritoriale a monumentelor istorice este scutită de plata taxelor de timbru.

Articolul 43

Proprietarii de monumente istorice sunt scutiți de plata taxei de autorizare a intervențiilor executate, în conformitate cu dispozițiile prezentei legi, asupra monumentelor istorice deținute, în cazul în care utilizează bunul imobil numai pentru activități necomerciale sau, în mod direct, numai pentru locuit.

Articolul 44

Proprietarii imobilelor din zona de protecție a monumentelor istorice beneficiază de reducerea cu 50% a taxelor de autorizare pentru lucrările pe care le finanțează și care sunt necesare pentru păstrarea integrității fizice și a cadrului construit sau natural al monumentelor istorice, astfel cum sunt ele reglementate prin documentația de urbanism sau de amenajare a teritoriului, aprobată pentru zona de protecție respectivă, sau prin avizul direcției pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județene, respectiv a municipiului București.

Capitolul II

Atribuțiile autorităților administrației publice locale

Articolul 45

(1) În vederea protejării monumentelor istorice și a respectării prevederilor legale în acest domeniu autoritățile administrației publice locale au următoarele atribuții:

a) cooperează cu organismele de specialitate și cu instituțiile publice cu responsabilități în domeniul protejării monumentelor istorice și asigură punerea în aplicare și respectarea deciziilor acestora;

b) asigură protejarea monumentelor istorice clasate, aflate în domeniul public sau privat al municipiului, respectiv orașului sau comunei, precum și a celor abandonate sau aflate în litigiu, alocând resurse financiare în acest scop;

c) cooperează cu ceilalți proprietari sau administratori de monumente istorice;

d) se pot asocia între ele, precum și cu persoane fizice sau juridice pentru realizarea unor lucrări de protejare a monumentelor istorice și pot înființa în acest scop instituții și servicii publice de interes local;

e) participă la finanțarea lucrărilor de protejare a monumentelor istorice, prevăzând distinct sumele necesare în acest scop în bugetele pe care le administrează;

f) cuprind în programele de dezvoltare economico-socială și urbanistică, respectiv de amenajare a teritoriului, obiective specifice privind protejarea monumentelor istorice, elaborează, actualizează și aprobă documentațiile de amenajare a teritoriului și urbanism privind monumentele istorice sau zonele protejate care conțin monumente istorice;

g) iau măsurile tehnice și administrative necesare în vederea prevenirii degradării monumentelor istorice;

h) includ în structura aparatului propriu compartimente specializate sau, după caz, posturi ori sarcini de serviciu precise în domeniul protejării monumentelor istorice;

i) elaborează planurile anuale de gestiune și protecție a monumentelor istorice de pe teritoriul unității administrativ-teritoriale care sunt înscrise în Lista Patrimoniului Mondial și asigură monitorizarea acestora prin personalul propriu.

(2) Autoritățile administrației publice locale au obligația să realizeze studiile de fundamentare, delimitare și instituire a zonelor de protecție a monumentelor istorice, folosind numai personal de specialitate atestat.

Articolul 46

(1) Pentru protejarea monumentelor istorice din unitățile administrativ-teritoriale de competență consiliile locale au următoarele atribuții:

a) colaborează cu direcția pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județeană, respectiv a municipiului București, furnizând acesteia toate informațiile actualizate din domeniul protejării monumentelor istorice;

b) în vederea întocmirii sau modificării planurilor urbanistice generale sau a planurilor urbanistice zonale ale localităților, asigură elaborarea documentației pentru delimitarea zonelor de protecție a monumentelor istorice;

c) prevăd, în termen de 12 luni de la clasarea monumentelor istorice, fondurile bugetare necesare pentru elaborarea documentațiilor de urbanism și amenajare a teritoriului și a regulamentelor aferente;

d) elaborează regulamentele de urbanism pentru zonele de protecție a monumentelor istorice și pentru zonele construite protejate și le aprobă numai pe baza și în condițiile avizului Ministerului Culturii și Patrimoniului Național sau al serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, după caz;

e) elaborează sau, după caz, aprobă programe ori măsuri administrative, bugetare sau fiscale speciale de prevenire a degradării monumentelor istorice și a zonelor protejate din municipiul, orașul sau comuna respectivă, cu respectarea avizului Ministerului Culturii și Cultelor sau al serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, după caz;

f) la solicitarea direcției pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județene, respectiv a municipiului București, împreună cu organele de poliție, interzic circulația vehiculelor grele și transportul de materiale explozive în zona de protecție a monumentelor istorice;

g) colaborează cu compartimentele specializate ale altor autorități ale administrației publice locale în cazul în care monumentele istorice și zonele de protecție a acestora se află pe teritoriul mai multor unități administrativ-teritoriale.

(2) La data emiterii autorizațiilor de construcție sau de desființare, pentru lucrări ce urmează a se executa la monumente istorice, în zonele de protecție a acestora sau în zonele construite protejate, autoritățile emitente ale autorizațiilor transmit copii ale acestor documente serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Patrimoniului Național.

Articolul 47

Primarul are următoarele atribuții specifice:

a) verifică existența tuturor avizelor de specialitate în domeniul monumentelor istorice și conformitatea autorizației cu prevederile acestora, precum și îndeplinirea dispozițiilor cuprinse în Obligația privind folosința monumentului istoric, conform prevederilor legale, asigură menționarea în autorizație a tuturor condițiilor conținute în avize la autorizarea lucrărilor asupra monumentelor istorice și asupra imobilelor situate în zona lor de protecție, respectiv la eliberarea pentru acestea a autorizației de funcționare;

b) ia măsuri pentru autorizarea cu prioritate a documentațiilor tehnice care se referă la intervenții asupra monumentelor istorice;

c) dispune oprirea oricăror lucrări de construire sau de desființare în situația descoperirii de vestigii arheologice, hotărâște și, după caz, organizează paza acestora și anunță în cel mai scurt timp direcția pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județeană, respectiv a municipiului București;

d) asigură prin aportul propriu de specialitate și în colaborare cu direcția pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județeană, respectiv a municipiului București, aplicarea însemnelor distinctive și a siglelor de monumente istorice și controlează întreținerea lor de către proprietar;

e) asigură paza și protecția monumentelor istorice aflate în domeniul public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale, precum și ale monumentelor istorice abandonate sau aflate

în litigiu, semnalând de urgență direcției pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județene, respectiv a municipiului București, orice caz de nerespectare a legii;
f) asigură efectuarea, împreună cu serviciile publice de pompieri, de acțiuni de prevenire și stingere a incendiilor la monumente istorice.

Articolul 48

Consiliile județene și Consiliul General al Municipiului București au următoarele atribuții:

- a) cooperează cu direcția pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județeană, respectiv a municipiului București, comunicând toate informațiile referitoare la monumentele istorice aflate în teritoriul lor de competență; facilitează comunicarea dintre direcțiile pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județene, respectiv a municipiului București, și consiliile locale ale orașelor și comunelor din teritoriul județului, respectiv ale sectoarelor în cazul municipiului București;
- b) inițiază, cu avizul Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, procedura de expropriere pentru cauză de utilitate publică în vederea protejării monumentelor istorice, în situațiile și cu respectarea condițiilor prevăzute de lege;
- c) sprijină și îndrumă activitatea consiliilor locale ale comunelor sau ale orașelor, care nu au organizate servicii în domeniu sau posturi specializate în aparatul propriu pentru protejarea monumentelor istorice înscrise în Lista monumentelor istorice din grupa B și aflate pe teritoriul administrativ al acestora;
- d) abrogată.

La data de 14-10-2009 Litera d) a art. 48 a fost abrogată de [art. III din LEGEA nr. 261 din 7 iulie 2009, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 493 din 16 iulie 2009.](#)

Titlul V Finanțarea protejării monumentelor istorice

Articolul 49

- (1) Protejarea monumentelor istorice se finanțează de proprietarii sau deținătorii acestora și poate fi cofinanțată din fonduri asigurate de la bugetul de stat, bugetele locale sau din alte surse.
- (2) Lucrările de cercetare, de expertizare, de proiectare și de execuție care se efectuează la monumente istorice și care sunt finanțate din fonduri publice sunt supuse regimului general de atribuire a lucrărilor publice, de proiectare și execuție, potrivit legislației privind achizițiile publice.

Articolul 50

- (1) Autoritățile administrației publice locale sunt obligate să prevadă în bugetele proprii fondurile necesare în vederea protejării monumentelor istorice aflate în proprietatea publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale.
- (2) Autoritățile publice centrale prevăd în bugetele proprii fondurile aprobate prin bugetul de stat pentru protejarea monumentelor istorice aflate în proprietatea publică sau privată a statului, pe care le administrează.
- (3) În bugetul Ministerului Culturii și Patrimoniului Național se prevăd:
 - a) credite bugetare necesare pentru finanțarea lucrărilor la monumentele istorice aflate în administrarea Institutului Național al Patrimoniului;

La data de 12-11-2009 Litera a) a alin. (3) al art. 50 a fost modificată de [litera i\) a art. 57, Cap. IX din LEGEA nr. 329 din 5 noiembrie 2009, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 761 din 9 noiembrie 2009 prin înlocuirea sintagmei "Oficiul Național al Monumentelor Istorice" cu sintagma "Institutul Național al Patrimoniului".](#)

- b) credite bugetare necesare în vederea finanțării sau cofinanțării lucrărilor de protejare a monumentelor istorice aflate în proprietatea publică a statului sau a unității administrativ-teritoriale;
- c) credite bugetare destinate finanțării sau cofinanțării lucrărilor de protejare a monumentelor istorice aflate în proprietatea persoanelor fizice sau juridice de drept privat.

(4) Din veniturile realizate din vânzarea de bilete și din taxe de închiriere a terenului, ca urmare a organizării unor manifestări de genul spectacolelor, târgurilor sau parcurilor de distracții, un procent de 1% se virează către proprietarul sau titularul dreptului de administrare, după caz, al monumentului istoric în a cărui zonă de protecție se organizează manifestarea; sumele astfel obținute vor fi utilizate exclusiv pentru finanțarea lucrărilor de protejare a monumentului istoric în cauză.

Articolul 51

(1) În termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi se instituie timbrul monumentelor istorice, care este gestionat, în condițiile legii, de Ministerul Culturii și Patrimoniului Național prin Institutul Național al Patrimoniului.

La data de 12-11-2009 Alin. (1) al art. 51 a fost modificat de [litera i\) a art. 57, Cap. IX din LEGEA nr. 329 din 5 noiembrie 2009, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 761 din 9 noiembrie 2009 prin înlocuirea sintagmei "Oficiul Național al Monumentelor Istorice" cu sintagma "Institutul Național al Patrimoniului".](#)

(2) Cuantumul timbrului monumentelor istorice și modalitățile de percepere, încasare, virare, utilizare și evidențiere a sumelor rezultate din aplicarea acestuia se stabilesc prin norme metodologice elaborate de Ministerul Culturii și Patrimoniului Național în colaborare cu Ministerul Finanțelor Publice și aprobate prin hotărâre a Guvernului.

(3) Timbrul monumentelor istorice este obligatoriu pentru:

- a) cărțile poștale ilustrate, plicurile, mărcile poștale, hărțile, pliantele, broșurile, revistele, ghidurile turistice, cărțile, albumele, atlasele, enciclopediile, filmele artistice și documentare, casetele video, compact-discurile, diapozitivele, videoclipurile, cardurile bancare și cartelele telefonice comercializate în România, reprezentând monumente istorice individualizate sau în ansambluri, prin imagini fotografice sau reprezentări grafice de interior sau exterior;
- b) biletele de intrare, inclusiv taxele de fotografiere sau de filmare, pentru monumentele istorice puse la dispoziție publicului, în totalitate ori în parte, aflate în proprietatea sau în folosința persoanelor juridice de drept privat care desfășoară activități economice;
- c) biletele de intrare la manifestările culturale, sportive sau de agrement, târguri și expoziții desfășurate în spații situate în zona de protecție a acestora sau în zonele construite protejate;
- d) abrogată.

La data de 26-06-2009 Litera d) a alin. (3) al art. 51 a fost abrogată de [litera e\) a art. 32 din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 77 din 24 iunie 2009, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 439 din 26 iunie 2009.](#)

(3¹) Un procent de 3% din sumele colectate la bugetul de stat de la operatorii economici care desfășoară activități în domeniul jocurilor de noroc va fi direcționat anual către Ministerul Culturii pentru finanțarea lucrărilor de restaurare, conservare și consolidare la monumentele istorice; suma va fi virată către Ministerul Culturii până la data de 31 mai a anului în curs pentru anul precedent.

La data de 02-06-2016 Alin. (3¹) al art. 51 a fost introdus de [art. unic din LEGEA nr. 109 din 26 mai 2016 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 406 din 30 mai 2016.](#)

(4) Timbrul monumentelor istorice se percepe de la operatorii economici, editori sau producători, de la proprietari, titulari ai dreptului de administrare sau ai altor drepturi reale asupra imobilelor situate în zona de protecție a monumentelor istorice în zonele construite protejate sau de la beneficiarii veniturilor realizate, după caz.

(5) Se exceptează de la plata timbrului muzeele care funcționează în clădiri monumente istorice sau în zone de protecție ale acestora.

(6) Prin derogare de la prevederile [alin. \(3\)](#) și [\(4\)](#), pot fi exceptați de la plata taxei timbrului monumentelor istorice operatorii economici care, prin activitățile pe care le desfășoară, contribuie la protejarea monumentelor istorice cu o sumă cel puțin egală celei pe care o datorează la plata taxei timbrului monumentelor istorice.

Articolul 52

(1) Fondurile obținute din aplicarea timbrului monumentelor istorice se utilizează de către Institutul Național al Patrimoniului în mod exclusiv pentru:

La data de 12-11-2009 Partea introductivă a alin. (1) al art. 52 a fost modificată de [litera i\) a art. 57, Cap. IX din LEGEA nr. 329 din 5 noiembrie 2009, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 761 din 9 noiembrie 2009 prin înlocuirea sintagmei "Oficiul Național al Monumentelor Istorice" cu sintagma "Institutul Național al Patrimoniului".](#)

- a) acordarea de credite în condițiile [art. 28 alin. \(3\) lit. b\)](#) și c), cu prioritate pentru lucrări de intervenție urgentă la monumente istorice, în funcție de strategia protejării monumentelor istorice;
- b) finanțarea elaborării de reglementări tehnico-economice, de norme și metodologii privind elaborarea de documentații specifice, executării de lucrări, realizării de achiziții, contractării și decontării de lucrări privind monumentele istorice;
- c) finanțarea unor amenajări în vederea pregătirii monumentelor istorice pentru vizitare gratuită, precum și pentru realizarea unor programe sau proiecte culturale.

(2) Cuantumul timbrului monumentelor istorice se stabilește prin hotărâre a Guvernului și se actualizează, anual, prin ordin al ministrului culturii și patrimoniului național.

Titlul VI Sanțiuni

Articolul 53

Încălcarea dispozițiilor prezentei legi atrage, după caz, răspunderea civilă, administrativă, materială, disciplinară, contravențională sau penală.

Articolul 54

Abrogat.

La data de 01-02-2014 Art. 54 a fost abrogat de [art. 92 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.](#)

Articolul 55

(1) Constituie contravenții la regimul de protejare a monumentelor istorice, a zonelor lor de protecție și a zonelor protejate următoarele fapte, dacă, potrivit legii, nu constituie infracțiuni:

La data de 10-12-2016 Alineatul (1) din Articolul 55 , Titlul VI a fost modificat de [Punctul 7, ARTICOL UNIC din LEGEA nr. 248 din 5 decembrie 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 983 din 07 decembrie 2016](#)

- a) executarea de lucrări asupra unui imobil după declanșarea procedurii de clasare, asupra unui monument istoric, în zona sa de protecție sau în zonele protejate fără avizul Ministerului Culturii sau al serviciilor deconcentrate ale acestuia, după caz;

La data de 10-12-2016 Litera a) din Alineatul (1) , Articolul 55 , Titlul VI a fost modificată de [Punctul 7, ARTICOL UNIC din LEGEA nr. 248 din 5 decembrie 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 983 din 07 decembrie 2016](#)

- b) încălcarea obligațiilor prevăzute la [art. 36](#) de către proprietar sau de către titularul dreptului de administrare a unui monument istoric;

La data de 10-12-2016 Litera b) din Alineatul (1) , Articolul 55 , Titlul VI a fost modificată de [Punctul 7, ARTICOL UNIC din LEGEA nr. 248 din 5 decembrie 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 983 din 07 decembrie 2016](#)

- c) nevirarea contravalorii timbrului monumentelor istorice, precum și a taxelor și tarifelor prevăzute de prezenta lege;

- d) organizarea manifestărilor prevăzute la [art. 9 alin. \(5\)](#) și [\(6\)](#), în lipsa acordului autorității competente;
- e) neprecizarea în certificatul de urbanism a necesității obținerii avizului Ministerului Culturii și Patrimoniului Național sau a serviciilor deconcentrate ale acestuia, după caz, pentru lucrările propuse la monumente istorice în zona de protecție a acestora ori în zonele protejate;
- f) eliberarea autorizațiilor de construire sau de desființare pentru lucrări la monumente istorice, în zonele de protecție ale acestora sau în zonele protejate, fără avizul Ministerului Culturii ori al serviciilor deconcentrate, după caz.

La data de 10-12-2016 Litera f) din Alineatul (1) , Articolul 55 , Titlul VI a fost modificată de [Punctul 7, ARTICOL UNIC din LEGEA nr. 248 din 5 decembrie 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 983 din 07 decembrie 2016](#)

(2) Contravențiunile prevăzute la [alin. \(1\) lit. a\), e\) și f\)](#) se sancționează cu amendă de la 5.000 lei la 10.000 lei, iar cele menționate la [alin. \(1\) lit. b\)-d\)](#) se sancționează cu amendă de la 4.000 lei la 8.000 lei.

(3) Contravențiunile la regimul de protejare a monumentelor istorice se prescriu în termen de 3 ani de la data săvârșirii lor.

Articolul 56

Nivelul amenziilor prevăzute la [art. 55](#) poate fi actualizat prin hotărâre a Guvernului.

Articolul 57

(1) Contravențiunile se constată și amenziile se aplică de specialiștii direcțiilor pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județene, respectiv a municipiului București, de împuterniciții Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, de inspectorii teritoriali ai Inspectoratului de Stat în Construcții sau de inspectorii Ministerului Finanțelor Publice, după caz.

(2) Pentru contravențiunile prevăzute la [art. 55 alin. \(1\) lit. a\)](#) și b) constatarea și aplicarea amenziilor se pot face și de către primar, președintele consiliului județean și împuterniciții acestora sau de către organele de poliție, după caz.

Articolul 58

Contravențiunile prevăzute la [art. 55](#) le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiunilor, aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 180/2002](#), cu modificările și completările ulterioare.

Titlul VII Dispoziții tranzitorii și finale

Articolul 59

Până la instituirea zonei de protecție a fiecărui monument istoric potrivit [art. 9](#) se consideră zonă de protecție suprafața delimitată cu o rază de 100 m în localități urbane, 200 m în localități rurale și 500 m în afara localităților, măsurată de la limita exterioară, de jur-împrejurul monumentului istoric.

Articolul 60

(1) Lista cuprinzând monumentele, ansamblurile și siturile istorice, aprobată de Comisia Națională a Monumentelor, Ansamblurilor și Siturilor Istorice în anii 1991-1992, cu modificările și completările ulterioare, rămâne în vigoare. În termen de 3 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Institutul Național al Patrimoniului va actualiza Lista monumentelor istorice, potrivit atribuțiilor stabilite prin art. 27 alin. (3).

La data de 12-11-2009 Alin. (1) al art. 60 a fost modificat de [litera i\) a art. 57, Cap. IX din LEGEA nr. 329 din 5 noiembrie 2009, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 761 din 9 noiembrie 2009 prin înlocuirea sintagmei "Institutul Național al Monumentelor Istorice" cu sintagma "Institutul Național al Patrimoniului".](#)

(2) Serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Patrimoniului Național sunt obligate să înștiințeze, în scris, proprietarii sau titularii drepturilor reale asupra monumentelor istorice despre regimul juridic special al imobilelor în cauză și să le transmită obligația privind folosința monumentului istoric.

Articolul 61

La data intrării în vigoare a prezentei legi alineatul (2) al articolului 10 din [Legea nr. 112/1995](#) pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea statului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 279 din 29 noiembrie 1995, se modifică după cum urmează:

(2) Sunt, de asemenea, exceptate de la vânzare locuințele care au avut destinația de case de oaspeți, de protocol, precum și cele folosite ca reședințe pentru foștii și actualii demnitari.

Articolul 62

La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 228 din 24 noiembrie 2000](#) privind protejarea monumentelor istorice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 616 din 30 noiembrie 2000, precum și orice alte prevederi contrare.

Notă

Reproducem mai jos prevederile [art. III și IV din Legea nr. 259/2006](#) pentru modificarea și completarea [Legii nr. 422/2001](#) privind protejarea monumentelor istorice, care nu sunt încorporate în textul republicat al [Legii nr. 422/2001](#) și care se aplică în continuare ca dispoziții proprii ale [Legii nr. 259/2006](#).

Articolul III

În termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, în cadrul Inspectoratului General al Poliției Române din Ministerul Administrației și Internelor se organizează structuri specializate în prevenirea, descoperirea și urmărirea faptelor ilegale care privesc monumentele istorice, zonele de protecție ale acestora, precum și zonele construite protejate.

Art. IV. - În termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, autoritățile administrației publice centrale și locale comunică Ministerului Culturii și Cultelor monumentele istorice și zonele de protecție pe care le propun în vederea declarării de interes public național sau local, potrivit legii.
